

مجله کودک و نوجوان

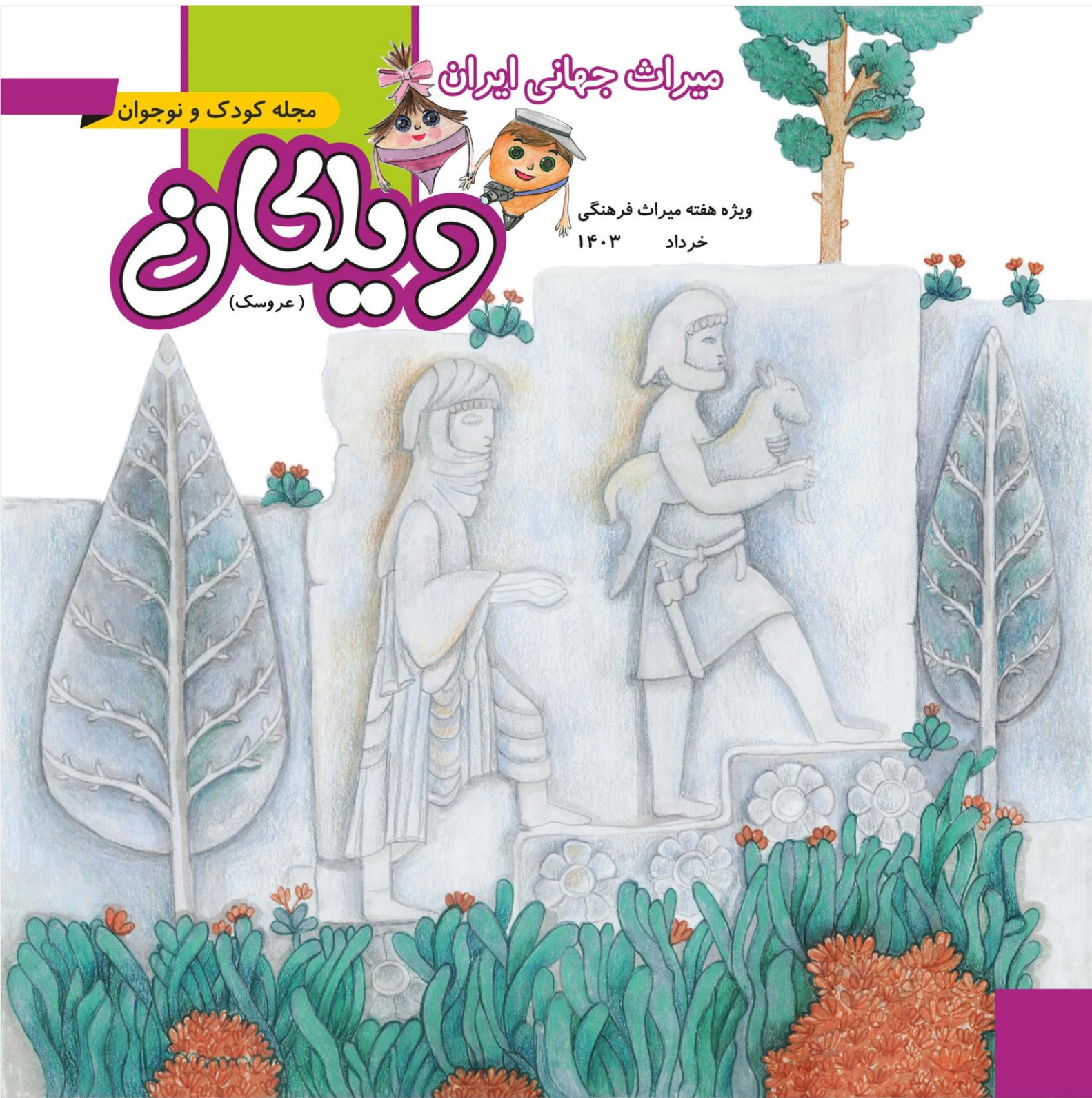
میراث جهانی ایران

ویگانه

(عروسک)

ویژه هفته میراث فرهنگی

۱۴۰۳ خرداد

۳۳	● قنات ایرانی.....	۳	● مقدمه.....
۳۴	● شهر تاریخی یزد.....	۴	● جانمایی آثار در نقشه.....
۳۵	● منظر باستانی ساسانی فارس.....	۵	● فهرست آثار.....
۳۶	● جنگل های هیرکانی.....	۶	● تخت جمشید.....
۳۷	● راه آهن سراسری ایران.....	۸	● زیگورات چغازنبیل.....
۳۸	● منظر فرهنگی هورامان / اورامانات.....	۹	● میدان امام اصفهان.....
۳۹	● کاروانسرای ایرانی.....	۱۰	● تخت سلیمان.....
۴۰	● جدول.....	۱۱	● منظر فرهنگی بم.....
۴۱	● مسابقه.....	۱۲	● سلطانیه.....
		۱۳	● مجموعه کلیساهای آرامنه ایران.....
		۱۴	● بیستون.....
		۱۶	● سازه های آبی تاریخی شوشتر.....
		۱۷	● پاسارگاد.....
		۲۳	● مجموعه ی شیخ صفی الدین اردبیلی.....
		۲۴	● بازار تاریخی تبریز.....
		۲۵	● باغ ایرانی.....
		۲۶	● گنبد کابوس.....
		۲۷	● مسجد جامع اصفهان.....
		۲۸	● کاخ گلستان.....
		۲۹	● شهر سوخته.....
		۳۰	● منظر فرهنگی میمند.....
		۳۱	● شوش.....
		۳۲	● بیابان لوت.....

مدیر مسئول و صاحب امتیاز: عبدالله مرادی بلشتی
مدیر اجرایی: فرنگیس صفری سردبیر: پریسا وکیلی
مدیر هنری: فائزه مظفری / مدیر تحریریه: پیوند فرهادی
مشاور علمی: پویا طالب‌نیا / طرح جلد و پشت جلد: فائزه مظفری
آماده سازی چاپ: موسسه مطبوعاتی آینده / چاپ: طنین گستر امروز
ویلکان ویژه هفته میراث فرهنگی / تیراژ ۱۰۰۰۰ نسخه
نشانی: کرمانشاه، خیابان مدرس، روبروی مسجد جامع، مجتمع ایران طبقه دوم واحد ۷۲
حق چاپ محفوظ است و برداشت از مطالب نشریه منوط به اجازه‌ی کتبی می باشد

راه های ارتباطی شما با مجله ویلکان

به نام خدا

مقدمه

توجه به نسل‌های آینده و برنامه‌ریزی هدفمند در راستای حفاظت و معرفی میراث فرهنگی کشور از زیربنایی‌ترین مأموریت‌های مدیریتی وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی به شمار می‌روند. بسیاری از برجسته‌ترین آثار تاریخی سرزمین ایران، در فهرست میراث جهانی یونسکو به ثبت رسیده‌اند و به عنوان میراث بشری در جهان شناخته می‌شوند. لذا معرفی آنها برای کودکان و نوجوانان که آینده‌سازان کشور هستند اهمیت بسیار بالایی دارد.

ویژه‌نامه حاضر از سری مجموعه «ویلکان» به معرفی ۲۷ اثر جهانی ملموس در قالب شعر، سرگرمی و ... پرداخته است تا زمینه‌ای را برای آنس بیشتر فرزندانمان با این مجموعه‌ها را فراهم گرداند. پیام ما برای نسل‌های آینده آن است که حفظ گذشته همواره برای آیندگان بوده و همیشه آن را دوست داشته باشند.

دکتر علی دارابی

قائم‌مقام وزیر و معاون میراث فرهنگی

بهار ۱۴۰۳

جانمایی و پراکندگی میراث جهانی فرهنگی و طبیعی ایران

دریای مکران (عمان)

فهرست آثار میراث جهانی ملموس، تاریخی، فرهنگی و طبیعی ایران

چغازنبیل خوزستان نشست ۱۳: قاهره ولوکسور مصر ۲۶ اکتبر ۱۹۷۹ ۴ آبان ۱۳۵۸	گنبد قابوس گلستان نشست ۳۶: سن پترزبورگ ۳۰ جون ۲۰۱۲ ۱۰ اکتبر ۱۳۹۱
تخت جمشید پرسپولیس نشست ۳: قاهره ولوکسور مصر ۲۶ اکتبر ۱۹۷۹ ۴ آبان ۱۳۵۸	مسجد جامع اصفهان اصفهان نشست ۳۶: سن پترزبورگ ۳۰ جون ۲۰۱۲ ۱۰ اکتبر ۱۳۹۱
میدان امام اصفهان اصفهان نشست ۳: قاهره ولوکسور مصر ۲۶ اکتبر ۱۹۷۹ ۴ آبان ۱۳۵۸	کاخ گلستان تهران نشست ۳۷: کاموج ۲۳ جون ۲۰۱۳ ۲ تیر ۱۳۹۲
تخت سلیمان آذربایجان غربی نشست ۲۷: پاریس ۵ جولای ۲۰۰۵ ۱۴ تیر ۱۳۸۲	شهر سوخته سیستان و بلوچستان نشست ۳۸: دوحه، قطر ۲۵ جون ۲۰۱۴ ۴ تیر ۱۳۹۳
بم و منظر فرهنگی آن کرمان نشست ۲۸: سوشو، چین ۷ جولای ۲۰۰۴ ۱۷ تیر ۱۳۸۳	منظر فرهنگی میمند کرمان نشست ۳۹: بن، آلمان ۸ جولای ۲۰۱۵ ۱۷ تیر ۱۳۹۴
پاسارگاد فارس نشست ۲۸: سوشو، چین ۷ جولای ۲۰۰۴ ۱۷ تیر ۱۳۸۳	شوش خوزستان نشست ۳۹: بن، آلمان ۸ جولای ۲۰۱۵ ۱۷ اکتبر ۱۳۹۴
سلطانیه زنجان نشست ۲۹: دوران آفریقای جنوبی ۱۷ جولای ۲۰۰۵ ۲۶ تیر ۱۳۸۴	بیابان لوت سیستان و بلوچستان، کرمان، خراسان جنوبی نشست ۴۰: استانبول ۱۷ جولای ۲۰۱۶ ۲۷ تیر ۱۳۹۵
بیستون کرمانشاه نشست ۳۰: ویلیوس، ایتوانی ۱۶ جولای ۲۰۰۶ ۲۵ تیر ۱۳۸۵	قنات ایرانی یزد، کرمان، خراسان جنوبی، مرکزی، خراسان رضوی، اصفهان نشست ۴۰: استانبول ۱۷ جولای ۲۰۱۶ ۲۷ تیر ۱۳۹۵
مجموعه کلیساهای آذربایجان شرقی و آذربایجان غربی ارامنه ایران نشست ۳۲: کیک کانادا ۱۰ جولای ۲۰۰۸ ۲۰ تیر ۱۳۸۷	شهر تاریخی یزد یزد نشست ۴۱: کراکف، لهستان ۱۲ جولای ۲۰۱۷ ۲۱ تیر ۱۳۹۶
سازه‌های آبی-تاریخی شوشتر خوزستان نشست ۳۳: سویل، اسپانیا ۳۰ جون ۲۰۰۹ ۹ تیر ۱۳۸۸	منظر باستان‌شناسی فارس (فیروزآباد، کازرون، سرستان) فارس نشست ۴۲: منامه بحرین ۴ جولای ۲۰۱۸ ۱۳ تیر ۱۳۹۷
مجموعه خانقاه‌های اردبیل اردبیل نشست ۳۴: برازیلیا ۳۱ جولای ۲۰۱۰ ۹ مرداد ۱۳۸۹	جنگل‌های هیرکانی گلستان، خراسان شمالی، گیلان، مازندران، سمنان نشست ۴۳: پکتو، آذربایجان ۱۰ جولای ۲۰۱۹ ۱۹ تیر ۱۳۹۸
مجموعه بازار تاریخی تبریز آذربایجان شرقی نشست ۳۴: برازیلیا ۳۱ جولای ۲۰۱۰ ۹ مرداد ۱۳۸۹	منظر فرهنگی هورامان/اورامانات کردستان، کرمانشاه نشست ۴۴: فوجو، چین ۱۱ جولای ۲۰۲۱ ۹ مرداد ۱۴۰۰
باغ ایرانی کرمان، یزد، خراسان جنوبی نشست ۳۵: پاریس ۲۹ جون ۲۰۱۱ ۸ تیر ۱۳۹۰	راه آهن سراسری ایران شمال-جنوب/بندر ترکمن به بندر امام خمینی (خراسان، لرستان، مرکزی، قم، تهران، سمنان، گلستان) نشست ۴۴: فوجو، چین ۳۱ جولای ۲۰۲۱ ۹ مرداد ۱۴۰۰
کاروانسرای ایرانی شامل ۲۴ استان نشست ۴۵: ریلفن، عربستان ۱۷ سپتامبر ۲۰۲۳ ۲۶ شهریور ۱۴۰۲	در صفحه ۳۹ مجله کلیه مکان‌ها گفته شده است

ترخن و فر فره چرخان چرخان سفر به پایگاه‌های میراث جهانی را از تخت جمشید در مرودشت شیراز شروع کردند. از پلکان‌های ورودی که بالا رفتند با دو ستون عظیم روبرو شدند، فر فره گفت: وای چه اسب‌های بالدار زیبایی! ترخن گفت: این «دروازه ملل» هستش، در زمان شاهان هخامنشی ملت‌های مختلف برای دیدن شاه و آوردن هدایا از این دروازه وارد می‌شدن.

شهر پارس یکی از شهرهای باستانی ایران است که طی سالیان طولانی پایتخت باشکوه پادشاهان هخامنشی بوده است. ترخن چرخ زد و گفت: بریم سمت راست تا به عالمه آثار زیبا ببینیم.

ستون‌های بلندی که سرستون‌هایی به شکل گاو و شیر داشتند از دور دیده شد، ترخن در حالی که به ریزه کاری‌های پایه ستون‌ها که به شکل گلبرگ حجاری شده بود دقت می‌کرد گفت: این کاخ آپادانا اولین کاخیه که به دستور داریوش هخامنشی، اینجا ساخته شد.

ترخن گفت: همه این بناها کاخ نیستن؛ قسمت انتهایی مجموعه، خزانة تخت جمشید قرار داره که باستان شناسان تعداد زیادی لوح گلی که کلی اطلاعات از دوران هخامنشیان روی اون ها نوشته شده بود رو اون جا پیدا کردن.

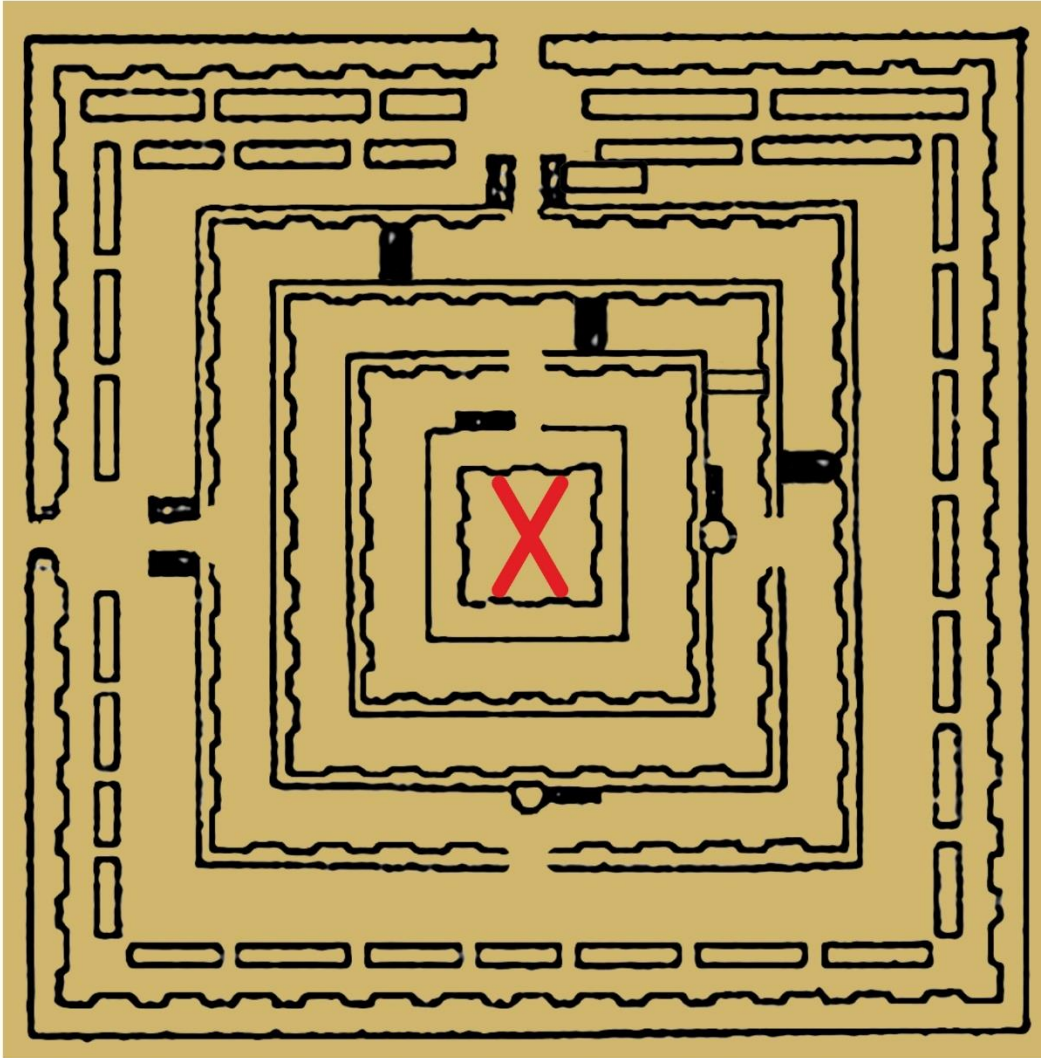
فرفره و ترخن پس از چرخیدن در محوطه پرسپولیس و دیدن کاخ شاهان هخامنشی رفتند کنار هم نشستند و از آرامگاه اردشیر دوم که به کل محوطه تخت جمشید مسلط بود مجموعه را تماشا کردند.

فرفره چرخ بلندی زد و با تعجب گفت: وای ترخن بدو بیا این حجاری‌های کنار پله‌ها رو ببین چقدر قشنگه! ترخن گفت: آره این نقش نمایندگان مللی هست که برای شاه هدایا می‌آوردن.

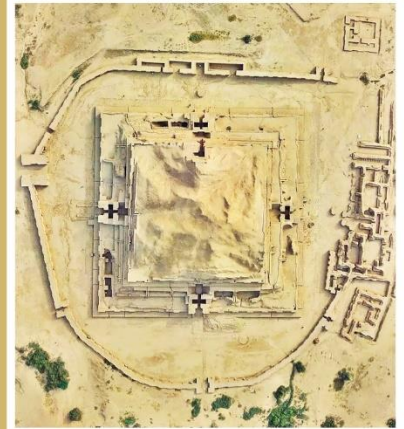
ترخن با اشاره به سمت جنوب مجموعه، جایی که کاخ داریوش قرار دارد گفت: بیا بریم که بعد از گذشت از دروازه خشایار شاه کاخ صد ستون را بهت نشون بدم، این کاخ یکی از بزرگترین آثار معماریه که در آن جشن‌های بزرگ نوروز و پذیرایی از ملل رو برگزار می‌کردن.

نویسنده: عبدالله مرادی
تصویرگر: طاهره سعیدی

بچه های گلم!
در وسط این زیگورات، معبدی وجود دارد که شما باید مسیر را پیدا کنی و به آن جابرسی.

آریوبرزن به همراه اردوی مدرسه، به بازدید شوش در استان خوزستان رفت. راهنمای گردشگری که همراه آنها بود، شروع کرد به توضیح دادن درباره ی این منطقه. او گفت: در نزدیکی شوش، بنایی تاریخی به نام چغازنبیل وجود دارد که در مرکز آن معبدی زیبا و تاریخی بنا شده که به آن زیگورات می گویند. در زبان لُری چُغا به معنی تپه و زنبیل به معنی سبد می باشد. زیگورات نیایشگاهی باستانی است که حدود ۱۲۵۰ سال پیش از میلاد در دوره ی تمدن ایلام ساخته شد. ((چغازنبیل در سال ۱۹۷۹ میلادی (۱۳۵۸ خورشیدی) به

عنوان اولین اثر ایران در فهرست میراث جهانی یونسکو ثبت شد.))

میدان امام اصفهان

میدان نقش جهان با نام رسمی میدان امام،
میدان مرکزی شهر اصفهان
است که در دوره‌ی
صفوی ساخته شده است.

بناهای تاریخی موجود در
چهار طرف این میدان
شامل: عالی قاپو، مسجد
شاه (مسجد امام)، مسجد
شیخ لطف اله است. علاوه
بر این بناها دو بست حُجره ی
دو طبقه دور تا دور میدان واقع
شده که همگی برای عرضه و فروش
صنایع دستی اصفهان است.

میدان نقش جهان هم در سال ۱۳۵۸
خورشیدی به عنوان سومین اثر
ایران در فهرست میراث
جهانی یونسکو ثبت شد.

شاعر: آزاده سالمی

تصویرگر: طاهره سعیدی

روز عالی

مس بود و نقره فیروزه کوبی گز بود آنجا سوغات خوبی	از مینیاتور این کاخ پر بود خود را رساندیم تا سردرش زود	یک روز عالی من با پدر جان خوشحال و خندان رفتم به میدان
اسب و درشکه مینا و قالی در ذهن من ماند آن روز عالی	تا هر دو مسجد رفتیم با هم باران می آمد یکریز و نم نم	نام قشنگش نقش جهان بود این جای زیبا در اصفهان بود
	کاشی و گنبد گلدسته و گل فواره حوض در حال قلقل	خیلی دویدیم مانند آهو از قیصریه تا عالی قاپو

بچه ها تخت سلیمان یکی از مهمترین آثار تاریخی ایرانه که در شهرستان تکاب استان آذربایجان غربی قرار گرفته است. شما با بازدید از این اثر تاریخی ارزشمند می‌تونید بزرگترین آتشکده دوره ساسانیان رو که به اسم آتشکده «آذر گشنسب» معروفه ببینید. در کنار این آتشکده یک دریاچه بزرگ و مرموز قرار داره که میگن دهانه یک آتشفشان خاموشه. این اثر در سال ۱۳۸۲ شمسی به عنوان چهارمین اثر ایران در فهرست میراث جهانی ثبت شده است.

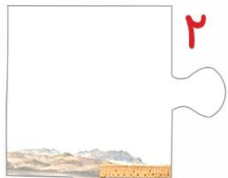

بچه های عزیز!

پازل ارگ بزم رو کامل کن...

۱

۲

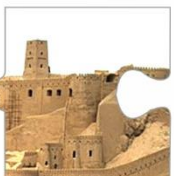

۳

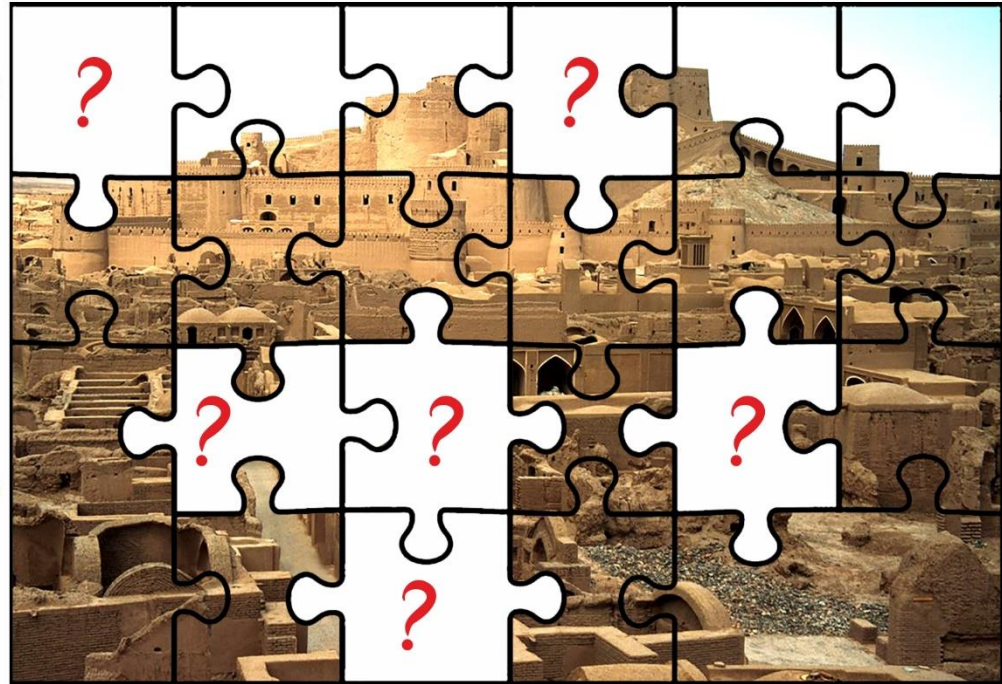
۴

۵

۶

ارگ بزم بزرگترین سازه تاریخی خشکی در جهان است که محل آن در شهر بزم در استان کرمان در جنوب شرقی ایران قرار دارد. در تاریخ ۵ دی ۱۳۸۲ ساعت ۵:۵۲:۰۴ در اثر زلزله بزم آسیب دید؛ اما با کمک یونسکو و همکاری خیلی از کشورها دوباره مرمت شد و در بدو حادثه به دلیل اهمیت آن سریعاً در فهرست آثار میراث جهانی در خطر قرار گرفت و با همکاری یونسکو و بسیاری از کشورها پروژه نجات بخشی این اثر انجام شد. این ارگ عظیم در قرن ششم تا چهارم قبل از میلاد (دوره امپراتوری هخامنشی) ساخته شده است و تا سال ۱۸۵۰ پس از میلاد نیز همچنان مورد استفاده بود. ارگ قدیم بزم از قرن هفتم تا یازدهم به عنوان چهارراهی در امتداد جاده ابریشم و دیگر راههای تجاری مهم و به عنوان تولیدکننده لباسهای ابریشمی و نخی اهمیت یافت. **بزم و چشم انداز فرهنگی آن شامل نخلستانها و قنوات و... در سال ۱۳۸۵ در فهرست میراث جهانی یونسکو به ثبت رسیده است.**

آیا می دانید که سلطانیه آرامگاهی منسوب به سلطان محمد خدابنده-الجایتو است؟! آیا می دانید این اثر مهم معماری ایرانی اسلامی، بزرگترین گنبد آجری دنیاست؟! این بنایین سال‌های ۱۳۰۲ تا ۱۳۱۲ میلادی در شهر سلطانیه پایتخت ایلخانیان ساخته شد. جالب است بدانید بنای گنبد سلطانیه هشت گوشه و دارای هشت مناره در پیرامون گنبد اصلی است.

آیا می دانید که گنبد سلطانیه با کاشی‌های فیروزه‌ای رنگ پوشیده شده و سقف اتاق‌های بالا با گچبری و آجرکاری رنگارنگ آراسته شده است؟! آراسته شده است!؟

سلطانیه در سال ۱۳۸۴ به عنوان هشتمین اثر ایران در فهرست میراث جهانی به ثبت رسیده است.

تصویرگر: نیکزاد اکبری

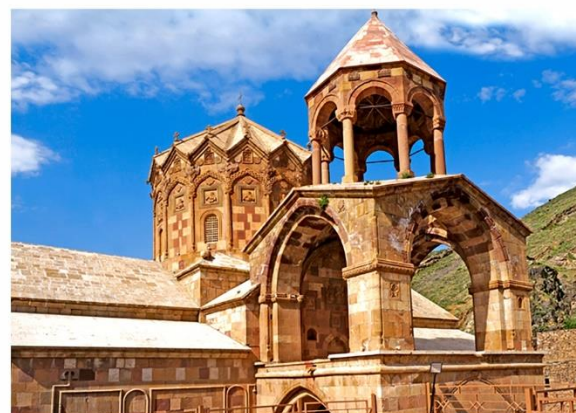
مجموعه کلیساهای آرامنه ایران

مجموعه کلیساهای شامل: قره کلیسا (تادئوس مقدس)، سنت استفان (استپانوس مقدس)، روستا و کلیسای دره شام، کلیسای آندره ورتی (چوپان) و مریم مقدس (زور زور) است که در استانهای آذربایجان غربی و آذربایجان شرقی قرار دارند.

این کلیساهای در دوره‌ی زمانی میان سده‌های هفتم تا چهاردهم میلادی بنیانگذاری شده و با گذشت زمان چندین بار مرمت و بازسازی شده‌اند.

مجموعه کلیساهای آرامنه‌ی ایران سال ۱۳۸۷ به عنوان نهمین اثر ایران در فهرست میراث جهانی یونسکو به ثبت رسید.

پیستون

من کوه بیستونم
زیبا و سراسر فرازم
خیلی عجیب هستم
لبریز رمز و رازم

در سینه‌ام نهفته
افسانه‌های دیرین
از تیشه‌های فرهاد
تا عشق پاک شیرین

از داریوش اول
نقشی ست روی جانم
من قصه‌گوی تاریخ
در بس‌تر زمانم

حتی از آن کهن‌تر
پارینه سنگی هستم
باید مرا ببینی
کوه قشنگی هستم

مغرور و سربلندم
با سینه‌ی ستبرم
همواره استوارم
من تکیه‌گاه ابـرم

بخشنده و صبورم
مانند مردم گُرد
بی مهری و گزندی
قلب مرا نیاززد

شاعر: پیوند فرهادی
تصویرگر: فائزه مظفری

کتیبه بیستون بزرگترین سنگ نوشته جهان و نخستین متن شناخته شده ایران است. محوطه باستانی بیستون در دامنه کوه بیستون در ۳۰ کیلومتری شهر کرمانشاه، آثار متعددی از دوران غارنشینی تا قاجار را در خود جای داده است. کتیبه بیستون به دستور داریوش هخامنشی حجاری شد که در آن شرح پیروزی‌های او و به بند کشیدن یاغیان را نشان می‌دهد.

محوطه بیستون در سال ۱۳۸۵ خورشیدی به عنوان هشتمین اثر کشور در فهرست آثار میراث جهانی یونسکو به ثبت رسید.

این سازه‌های آبی، در ارتباط با همدیگه کار می‌کنند و در دوران هخامنشیان و ساسانیان برای استفاده بهتر از رود کارون و نهر گرگر ساخته

شدند. مادربزرگ ادامه داد: امیرمحمد جان، این سیزده اثر با فاصله‌ی کمی از همدیگه در اطراف شهر شوشتر قرار گرفتن و سال ۱۳۸۸ به عنوان دهمین اثر ایران در فهرست میراث جهانی به ثبت رسیدند.

نویسنده: پریسا وکیلی
تصویرگر: زهرا منتظری

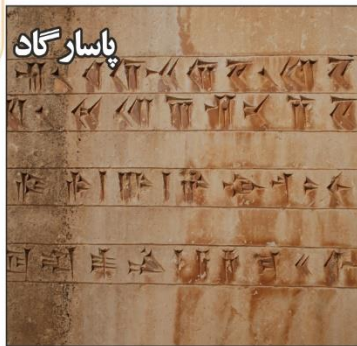
شب شد و موقع نشستن پای قصه‌های شیرین مادربزرگ.

امیرمحمد گفت: مادربزرگ، امشب از سفرهات قصه بگو. مادربزرگ گوشه‌ی پتو رو کشید روی امیرمحمد و گفت: آره فکر خوبی، از سفرم با پدربزرگ به شهر شوشتر و بازدید از جاهای دیدنی می‌گم. یکی بود یکی نبود...

شهر تاریخی شوشتر مجموعه‌ای به هم پیوسته از سیزده اثر تاریخی مثل: پل‌ها، بندها، آسیاب‌ها، آبشارها، کانال‌های دست‌کند و تونل‌های بزرگ هدایت آب که بهش می‌گن ((سازه‌های آبی شوشتر)).

محوطه تاریخی پاسارگاد

پاسارگاد مجموعه‌ای از سازه‌های باستانی بر جای مانده از دوران هخامنشی است که در شهرستان پاسارگاد (مادر سلیمان) در استان فارس جای گرفته است.

این مجموعه دربرگیرنده ساختمان‌هایی چون: آرامگاه کوروش بزرگ، پاسارگاد، باغ پادشاهی پاسارگاد، کاخ دروازه، پل کاخ‌بارعام، کاخ اختصاصی، دو کوشک، آب‌نماهای باغ‌شاهی، آرامگاه کمبوجیه، ساختارهای دفاعی تله‌تخت، کاروانسرای مظفری، محوطه مقدس و تنگی بلاغی است.

در صفحات داخلی این برگه
ماکتی از مقبره کوروش را می‌بینید
که دستور العمل ساخت آن
در صفحات بعد آمده است.

خطهای قهوه ای را تابزنید

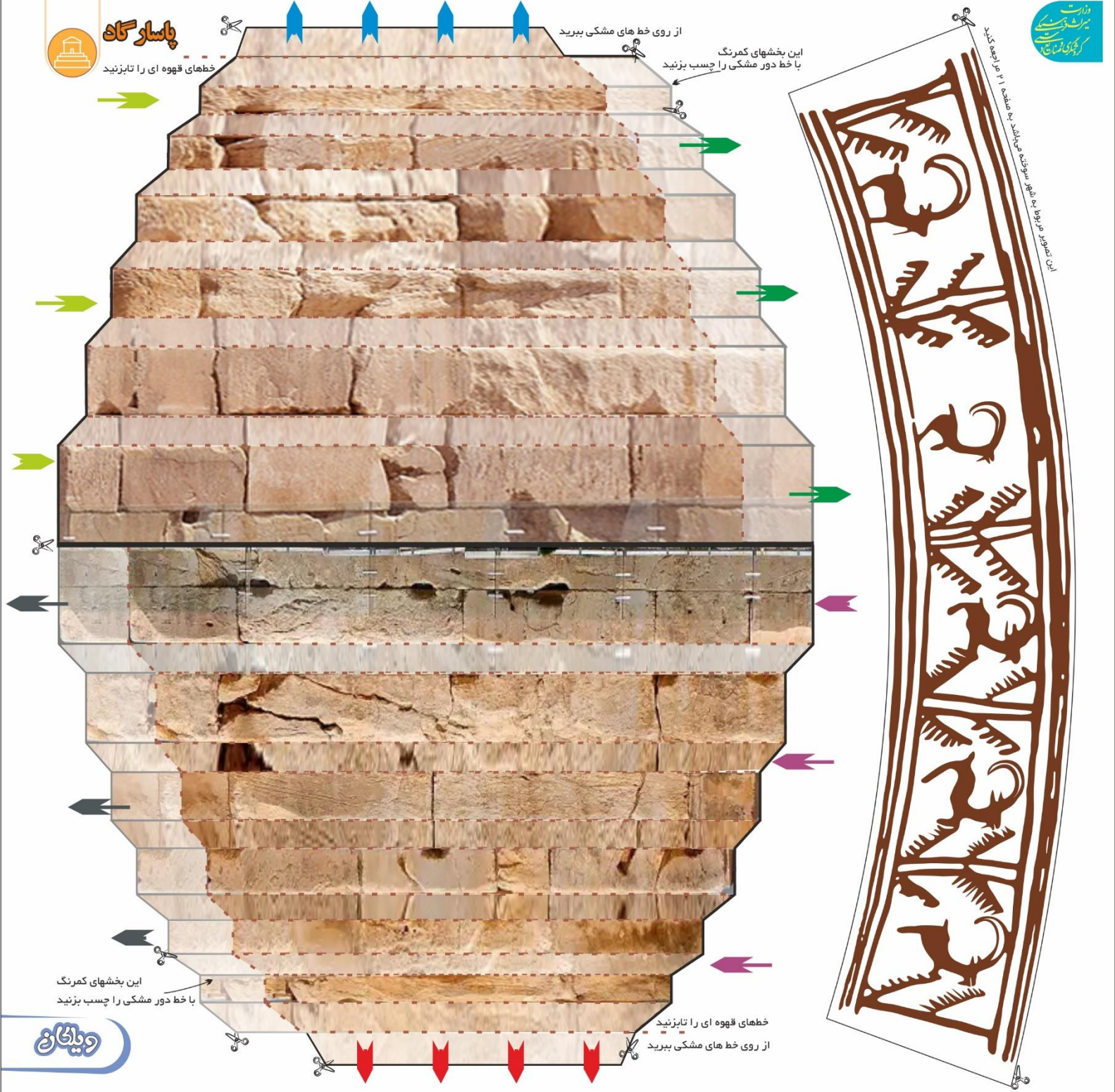
از روی خط های مشکی ببرید

این بخشهای کمرنگ
با خط دور مشکی را چسب بزنید

این بخشهای کمرنگ
با خط دور مشکی را چسب بزنید

خطهای قهوه ای را تابزنید
از روی خط های مشکی ببرید

این تصویر مربوط به شهر سوخته می باشد
که در حدود ۱۱۰۰ سال پیش ساخته شده است

از روی خط های مشکی ببرید

خطهای قهوه ای را تا بزنید

از روی خط های مشکی ببرید

این بخشهای کمرنگ با خط دور مشکی را چسب بزنید

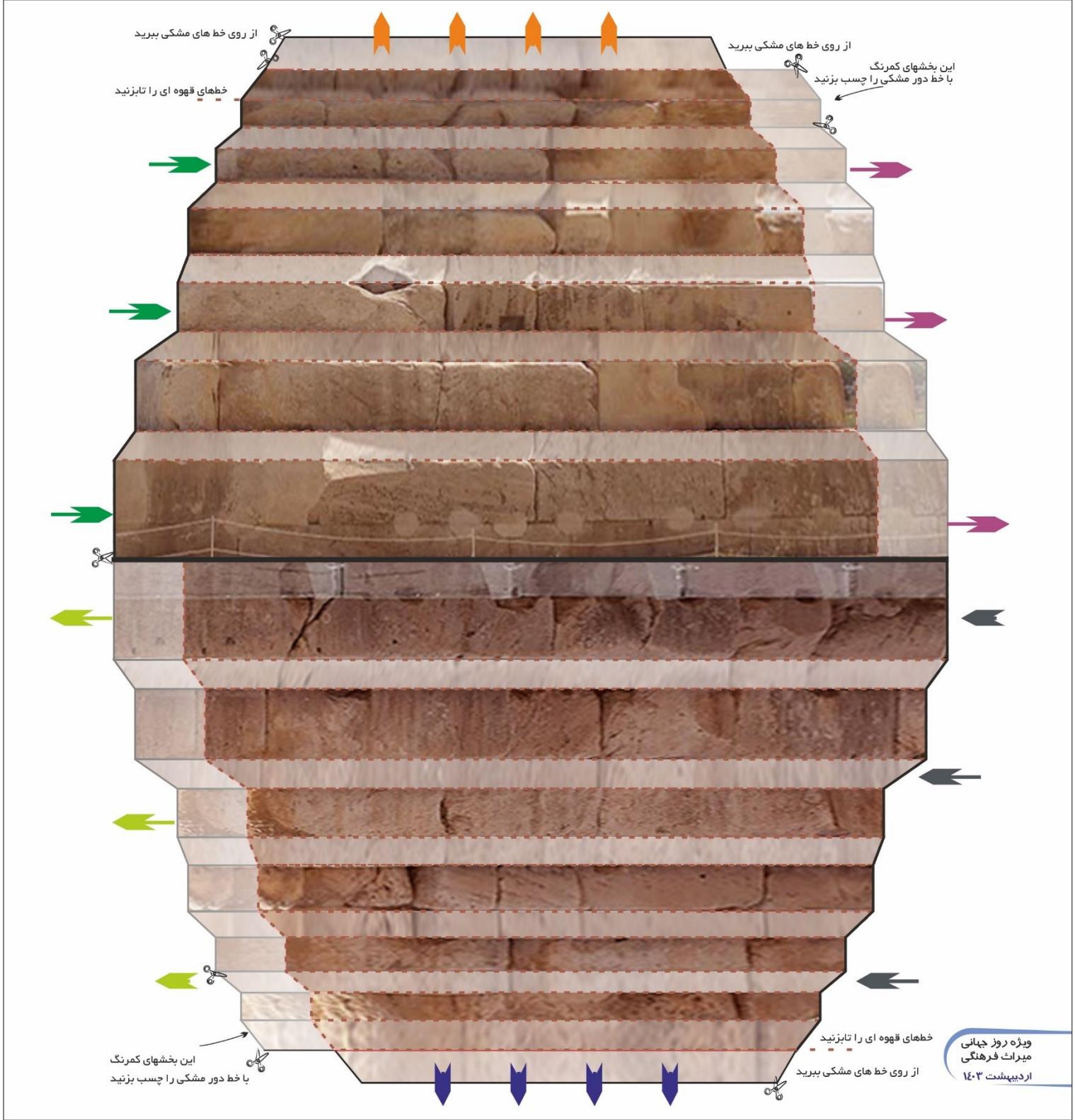
این بخشهای کمرنگ

با خط دور مشکی را چسب بزنید

خطهای قهوه ای را تا بزنید

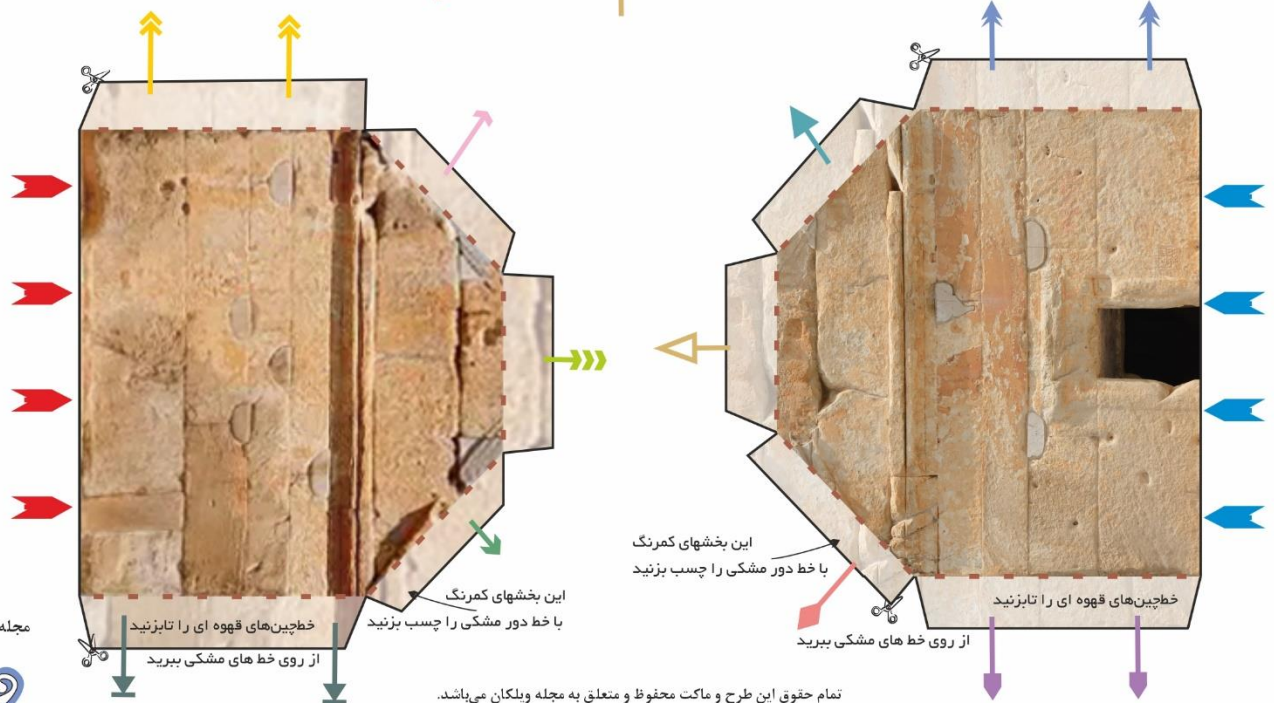
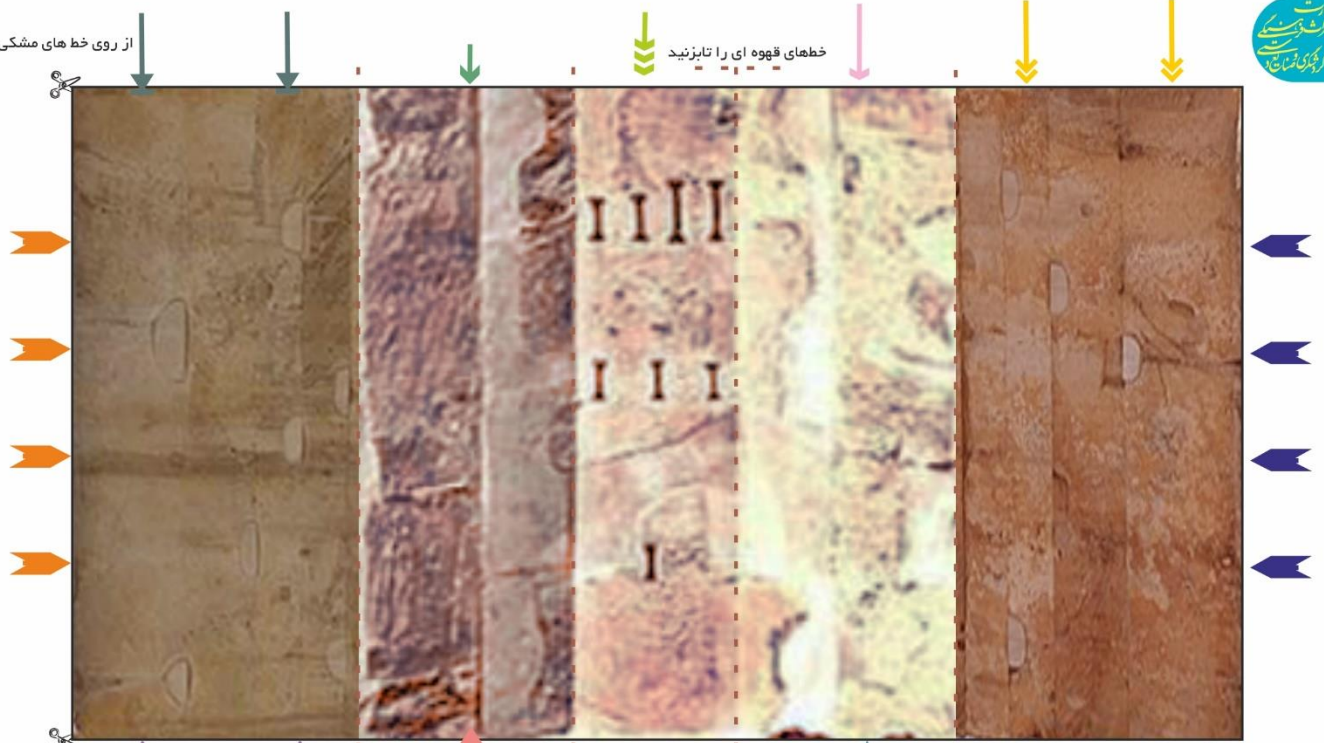
از روی خط های مشکی ببرید

ویژه روز جهانی میراث فرهنگی اردیبهشت ۱۴۰۲

از روی خط های مشکی ببرید

خط های قهوه ای را تابزنید

مجله کودک و نوجوان

خطچین های قهوه ای را تابزنید
از روی خط های مشکی ببرید

این بخش های کمرنگ
با خط دور مشکی را چسب بزنید

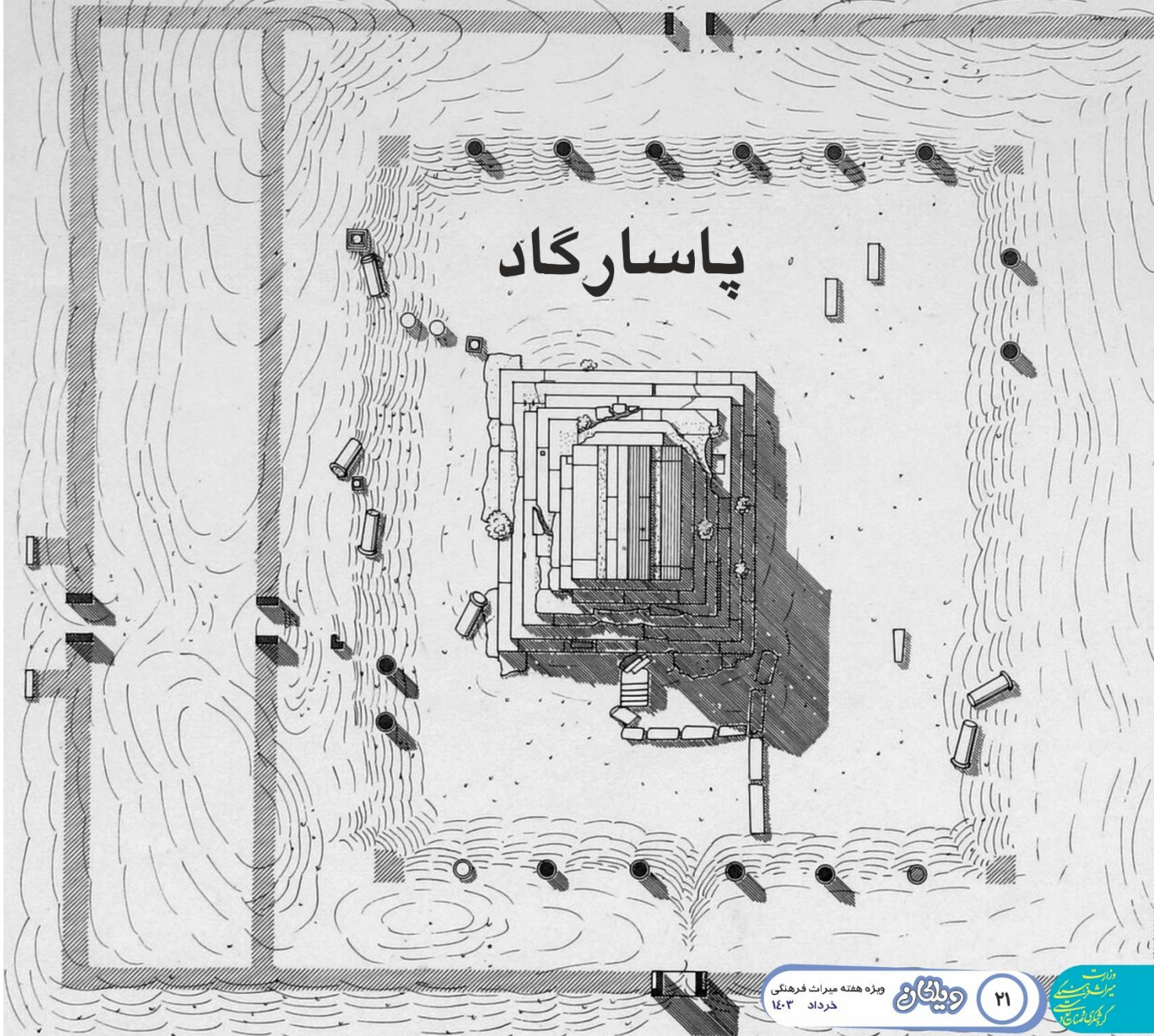
این بخش های کمرنگ
با خط دور مشکی را چسب بزنید

خطچین های قهوه ای را تابزنید
از روی خط های مشکی ببرید

تمام حقوق این طرح و ماکت محفوظ و متعلق به مجله و پلکان می باشد.

پاسارگاد

در صفحات پشت این برگه ماکتی از مقبره کوروش طراحی شده است. شما بچه‌های عزیز می‌توانید با کمک بزرگترها آن را درست کنید. ابتدا با قیچی از محل خطوط سیاه رنگ قطعات را از هم جدا کنید. سپس قطعات را از محل خط چین‌های قهوه‌ای تا کنید. بعد از اینکه پلکان‌ها را درست کردید به سراغ قسمت بالای مقبره بروید و دو قطعه این قسمت را نیز از محل‌هایی که گفته شده است تا کنید. لبه‌های مشخص شده را چسب بزنید و به محل خودش بچسبانید. فلش‌ها راهنمای شما برای چسباندن قطعات به محل‌های مورد نظر هستند. هر چند که می‌دانیم شما باهوش و زیرک هستید اما برای راحتی کار فلش‌ها را هم از لحاظ شکل و هم رنگ متنوع طراحی کرده‌ایم. یعنی فلش مخصوص هر قسمت به همان قسمتی که فلشی با همان طرح و رنگ وجود دارد وصل می‌شود.

کار چسباندن قطعات را با دقت و حوصله انجام دهید تا ماکت شما دقیق و کامل درست شود. پس از اینکه ماکت را درست کردید از زوایای مختلف ماکت عکس بگیرید و برای ما ارسال کنید به شکل‌ترین ماکت‌ها جوایزی اهدا خواهد شد.

مجموعه بقعه و خانقاه
شیخ صفی الدین اردبیلی

بقعه‌ای فیروزه رنگ
هست توی اردبیل
نام آن شیخ صفی ست
پاک و زیبا و اصیل

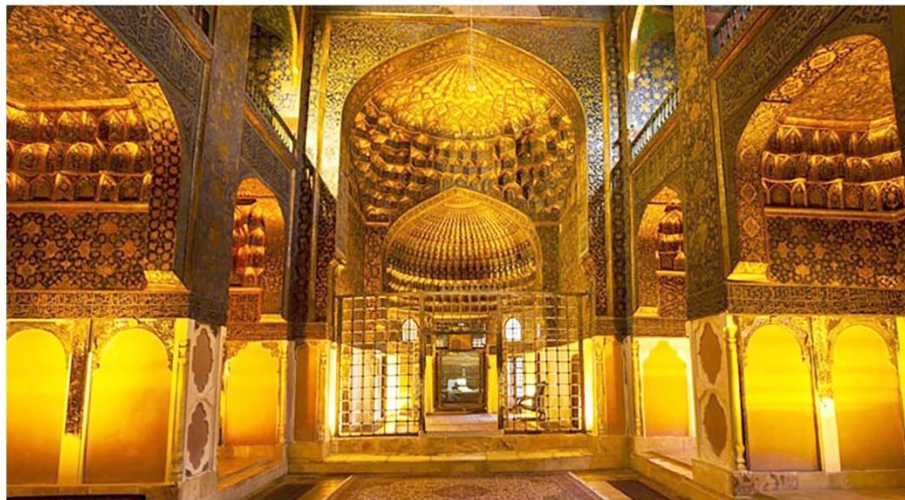
بـ برق گنبدهای آن
می رود تا آسمان
کاشی فیروزه‌اش
حرف دارد با جهان

شب که نام گنبدش
می درخشد مثل ماه
شهر روشن می شود
با چـ راغ خانقاه

دوست دارم شهر را
دوست دارم بقعه را
با صدای مسـ جدش
در دل جنت سـ را

کاشی و معماری اش
شاعری می آورد
عطر این بقعه مرا
تا کجاها می برد

شاعر: زهره پناهی

آرامگاه شیخ صفی الدین اردبیلی یکی از مکان های تاریخی و باستانی شهر اردبیل، در شمال غربی ایران واقع شده است. در این مکان، آرامگاه های دیگری مانند مزار شاه اسماعیل و مادرش و نیز برخی از شیخ های دوره ی صفوی و نیز شهیدان ایرانی جنگ چالدران قرار دارد. از دیگر بخش های این مجموعه: چینی خانه، مسجد، جنت سرا، خانقاه، چله خانه، شهیدگاه و چراغ خانه است.

این مجموعه به عنوان یازدهمین اثر از ایران در سال ۱۳۸۹ در فهرست میراث جهانی یونسکو به

ثبت جهانی رسید.

مقدسی و مسـتوفی رو می خونم تا سفری هم داشته باشم به گذشته‌های این بازار به عنوان یکی از بزرگترین و مهم ترین بازارهای سرپوشیده جهان.

ترخن گفت: این بازار بیش از هزار سال قدمت داره، میری سفر خیالی، زود برگرد.

فر فره گفت: این بازار در مسیر جاده ابریشم قرار داشته که مرکز تجمع تجار و مردمانی از قاره‌ها و کشورهای مختلف بوده. ترخن گفت: بیا بریم بچرخیم که کلی راسته بازار، حجره، سرا و کاروانسرا، تیمچه، چهارسوق، دالان، بازار، مسجد، زورخانه و... داره.

فر فره و ترخن آنقدر توی بازار چرخیدند که هر دو خسته شدند ولی در حالیکه از دیدن این همه زیبایی شادمان بودند، رفتند و در یکی از سکونت‌گاه‌هایی که از روزگاران قدیم به عنوان استراحت گاهی برای تجار شهرهای دیگر در اطراف بازار ساخته شده بود، خوابیدند.

تصویرگر: طاهره سعیدی

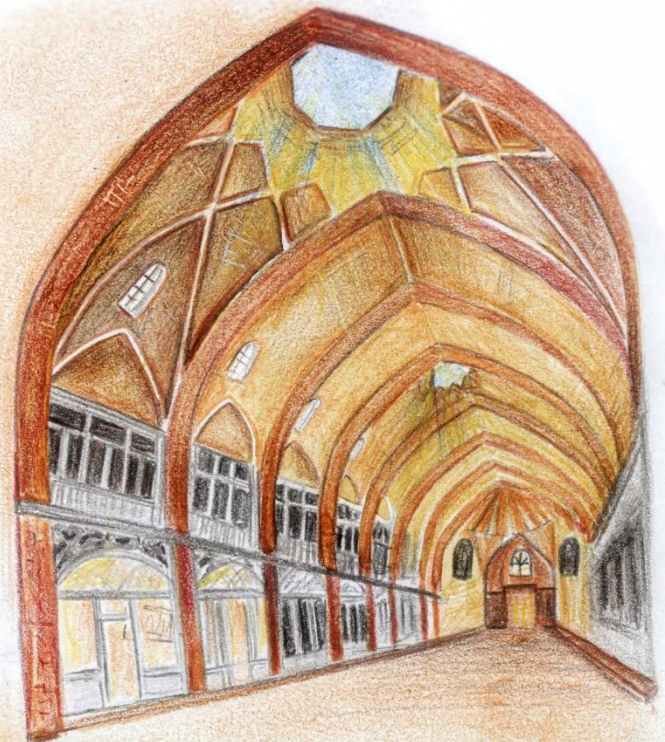

فر فره و ترخن چرخ چرخان و پرسان پرسان به بازار تاریخی تبریز رسیدند.

فر فره رو به ترخن کرد و گفت: داداش آماده‌ای بریم بازار تبریز رو بگردیم؟

ترخن گفت: اگر بخوای کل ۲۷هکتار بازار را بگردی به هفته‌ای زمان می‌بره.

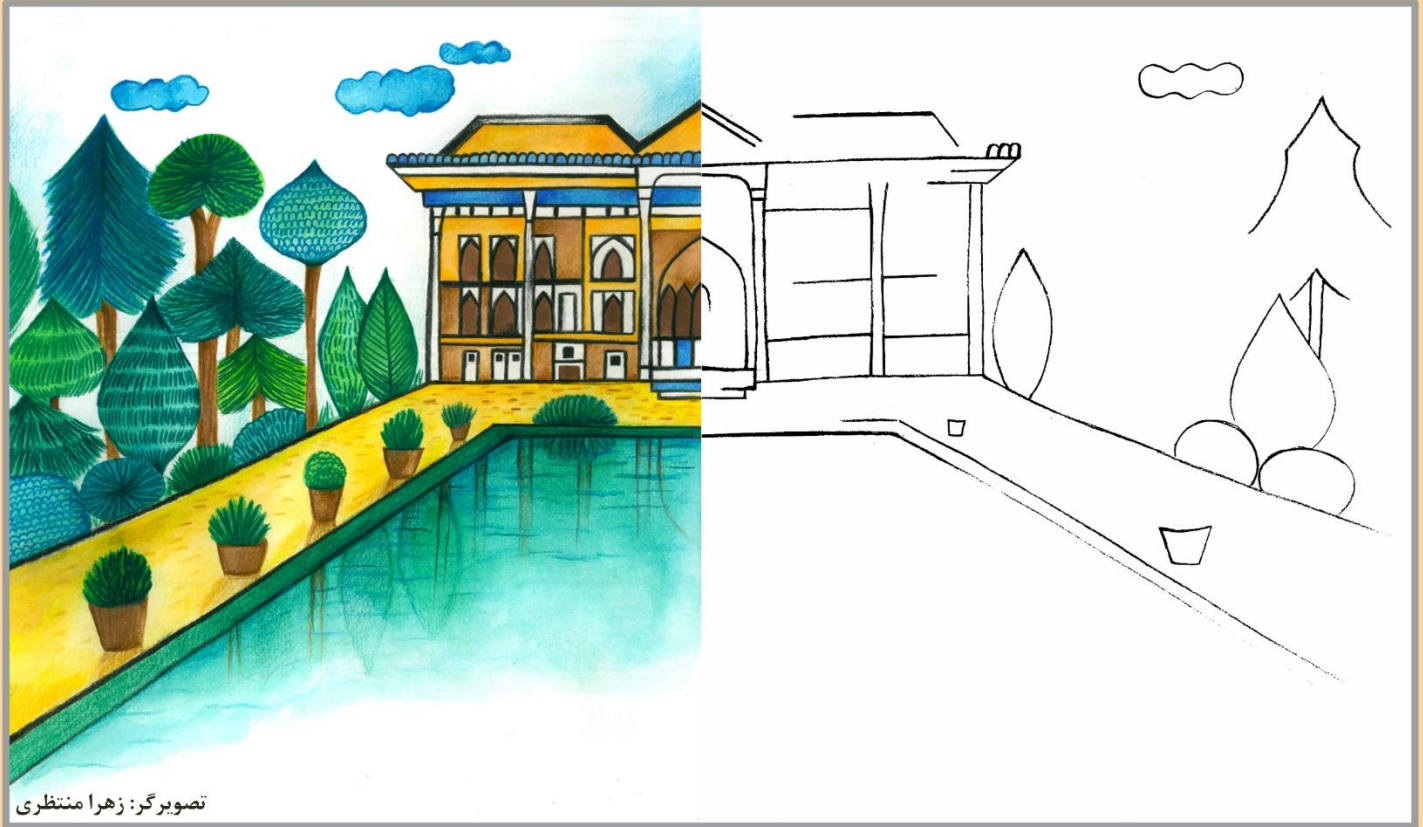
فر فره گفت: من شروع می‌کنم به چرخیدن و هر چقدر رو امروز تونستم می‌بینم. اگر هم نشد میرم و سفرنامه جهانگردان و تاریخ نویسان مشهور جهان مثل مارکوپولو و جان کارت رایت یا

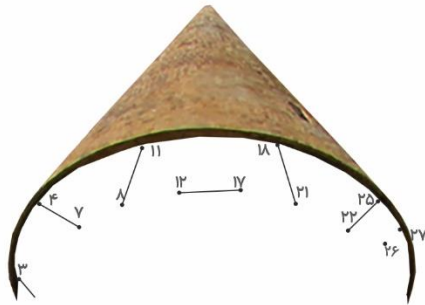

تصویری از باغ چهل ستون اصفهان را می بینیم
آن را تکمیل و رنگ آمیزی کنید.

الگوی باغ ایرانی در تاریخ معماری دنیا دارای ساختار و طرح منحصر به فردی است. باغ های ایرانی دارای نهرهای جاری در زیر سایه درختانی سر به آسمان کشیده با عمارتی زیبا می باشند. باغ ایرانی پاسارگاد را ریشه ی معماری این باغ ها می دانند.
۹ باغ ایرانی وجود دارد که عبارتند از: پاسارگاد در مرودشت فارس، ارم در شیراز، چهل ستون در اصفهان، فین در کاشان، عباس آباد، باغ شازده در ماهان کرمان، دولت آباد در یزد، پهلوان پور در مهریز یزد، اکبریة در بیرجند که سال ۱۳۹۰ در فهرست آثار جهانی ایران در سازمان یونسکو به عنوان سیزدهمین اثر از ایران به ثبت رسیدند.

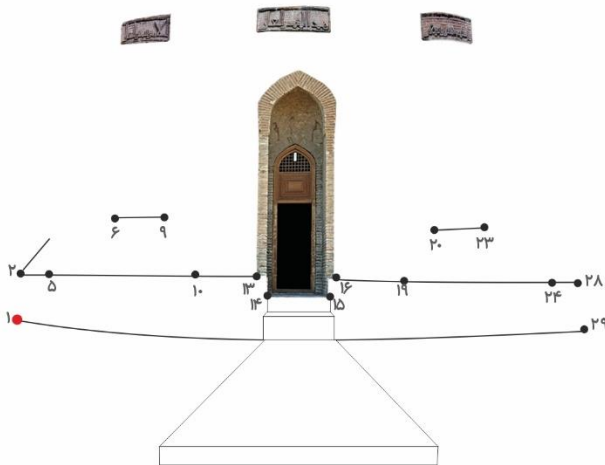
بچه های عزیز!

گنبد قابوس یکی دیگه از بناهاییه که در فهرست میراث جهانی به ثبت رسیده. این بنا که در شهر گنبد کاووس - استان گلستان - قرار داره، سده‌ی چهارم هجری ساخته شده.

گنبد قابوس بعد از قطب منار هندوستان، بلندترین برج تمام آجری جهان به شمار میاد.

بچه‌ها! می‌دونید بلندای این برج ۷۲ متره؟ یعنی حدودا به ارتفاع یک ساختمان ۲۵ طبقه.

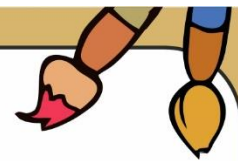
گنبد قابوس توسط ((کاووس بن وشمگیر)) یکی از پادشاهان آل زیار در سال ۳۷۵ هجری شمسی بنا شد.

حالا شما بچه‌های
باهوش پادشاهان کردن
اعداد و وصل کردن
نقاط به هم نقاشی این
بنای زیبا را تکمیل کنید.

مسجد جامع اصفهان

سلام بچه های گلم!

تصویر خطی مسجد جامع اصفهان
رو به دلخواه رنگ آمیزی کن

تصویرگر: نیلوفر الماسی تبار

کم کم به شهر زیبای اصفهان نزدیک می شدیم. تعریف های معلم هنر را با خودم مرور می کردم که می گفتم: ((مسجد جامع اصفهان از مهمترین و قدیمی ترین بناهای مذهبی ایران است. این مسجد قسمت های مختلفی دارد. مثل گنبد نظام الملک، گنبد تاج الملک، صحن چهار ایوانی شبستان ها، مدرسه مظفری و محراب الجایتو که هر یک نمایانگر تحولات هنر معماری اسلامی در دوره های خاص هستند.))
این اثر معماری ایرانی-اسلامی، در سال ۱۳۹۱ در فهرست میراث جهانی یونسکو به عنوان چهاردهمین اثر از ایران به ثبت رسید.

فر فره: سلام به ترخن جونم
کجا می ری؟ به من بگو بدونم
ترخن: سلام سلام فر فره جون
دارم می رم به تهرون
دلم می خواد چرخ بز نم توی کاخ گلستون

فر فره: من شنیدم که کاخ زیباییه
خوشگل و رویاییه
قبل از زمان قاجار
ساخته شده اون انگار
توش آینه کاریه

یک اثر با ارزش هنر و معماریه

ترخن :
این اثر با ارزش ثبت شده تو یونسکو
فر فره: جدی می گی؟
ترخن: جان تو!
یعنی که اون میراث فرهنگی و تاریخی توی دنیا است!
خیلی خوبه که توی کشور ماست
فر فره: چه خوب چه خوب ترخن جونم! قشنگ و نازنینم!
کاشکی منم باهات پیام این کاخ رو ببینم

شاعر: پیوند فرهادی
تصویرگر: طاهره سعیدی

ترخن: فرفره می‌دونی شهر سوخته ۵ هزار و ۲۲۵ سال پیش در سیستان و بلوچستان امروزی پایه‌گذاری شده؟!

فرفره: آره خب، این محوطه یکی از بزرگترین محل‌های استقرار انسان‌ها در دوره آغاز شهرنشینی بوده. بناهای کشف شده از خشت گلی و تنه درختان ساخته شدن که وجودش توی اون دوران خیلی عجیبه؛ مثل: خط کش چوبی، صفحه بازی فکری، خیلی از ابزار و لوازم زندگی و مشاغل مختلف. تازه عجیب تر از همه چشم مصنوعی بوده که توی شهر سوخته کشف شده.

ترخن: من شنیدم یه ظرف سفالی پیدا شده که تصویر بزی در حال حرکت رو نشون میده و عنوان اولین تصویر انیمیشنی رو به اون دادن.

فرفره: حالا که بچه‌ها دوست داشته باشن می‌تونن یه کاردستی با تصویر روی سفالی که پایین گذاشتیم درست کنن.

تصویر را قیچی کنید

روی یک لیوان کاغذی مثل تصویر زیر بچسبانید.

لیوان دیگر را مطابق شکل برش بزنید

لیوان اول را داخل لیوان برش خورده بگذارید.

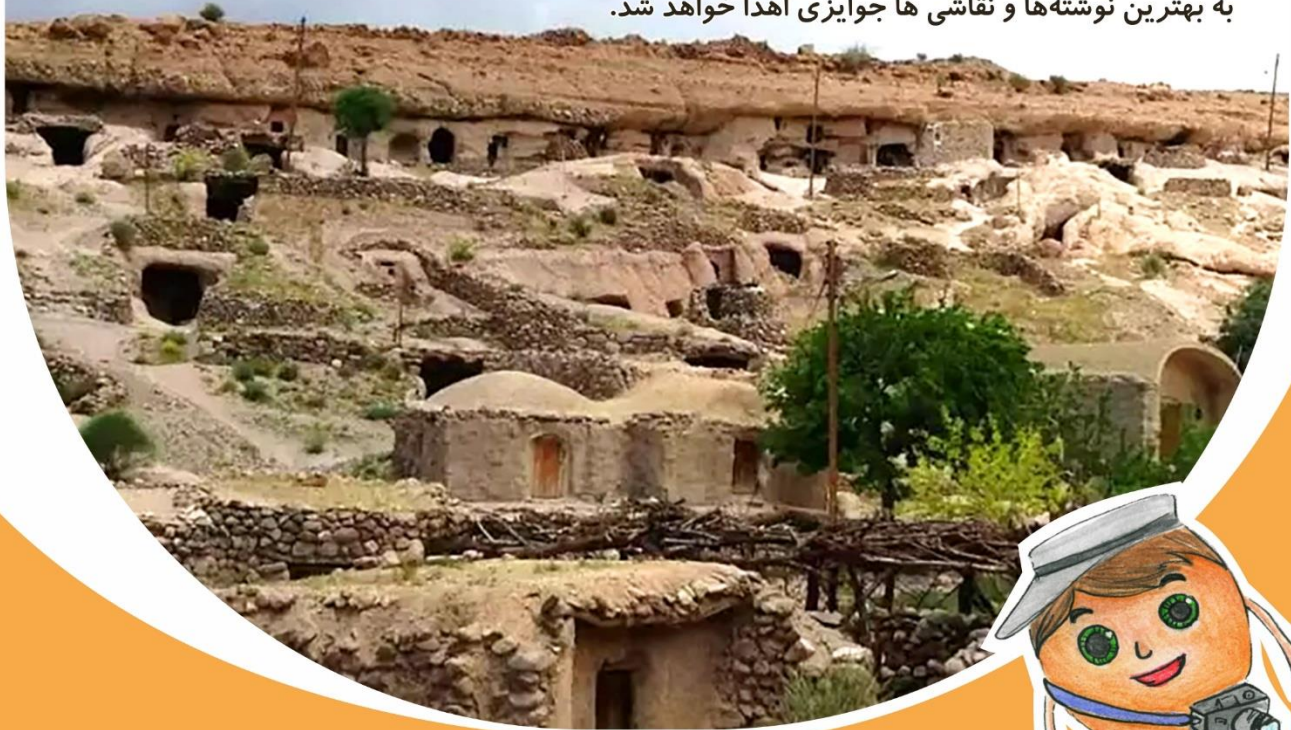
لیوان داخلی را بچرخانید تا تصویر متحرک را ببینید.

منظر فرهنگی میمند

در مورد این میراث جهانی تحقیق کنید و برداشت خودتان را در ۵۰ تا ۲۰۰ کلمه بنویسید یا از آن نقاشی بکشید و برای ما بفرستید. به بهترین نوشته‌ها و نقاشی‌ها جوایزی اهدا خواهد شد.

روستای باستانی میمند در نزدیکی شهر بابک در استان کرمان واقع شده است. ساختار دست‌کند سنگی این روستا یکی از کهن‌ترین سکونتگاه‌های انسان است که از هزاره‌های پیشین تا کنون همچنان پابرجا است. منظر فرهنگی میمند سال ۱۳۹۴ به عنوان هجدهمین اثر از ایران در فهرست میراث جهانی یونسکو به ثبت رسید.

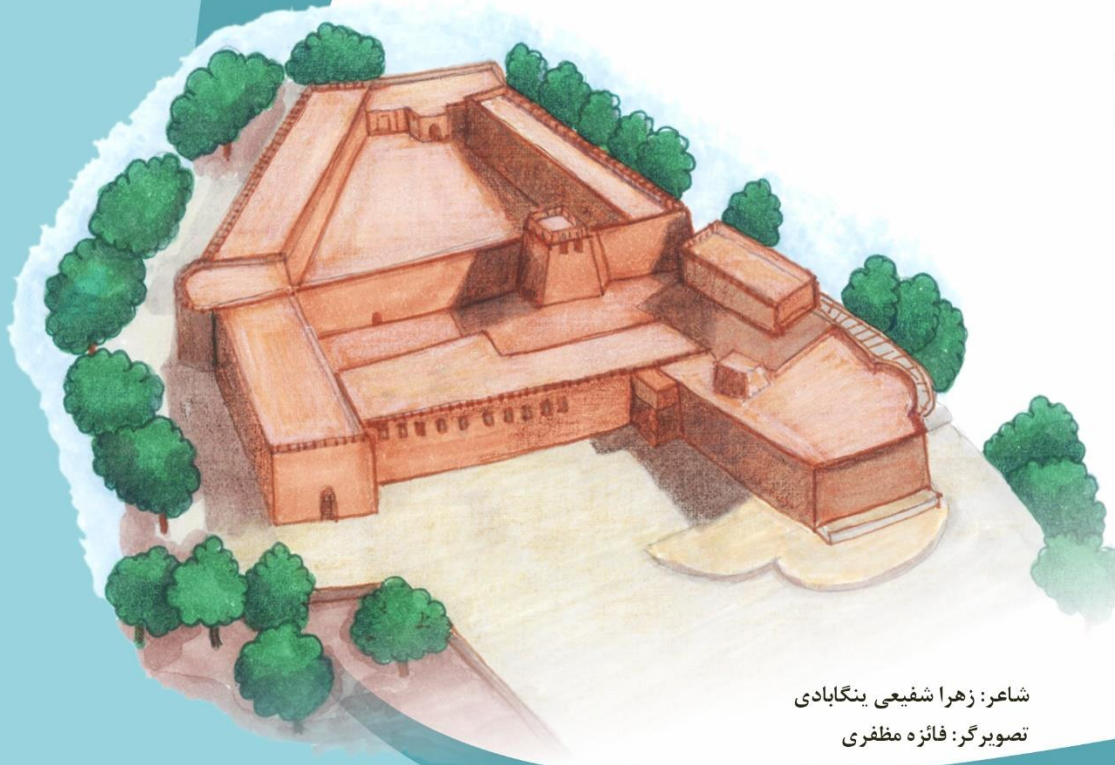
.....

.....

.....

.....

.....

شاعر: زهرا شفیعی ینگابادی
تصویرگر: فائزه مظفری

کاخ آپادانا
 میراث فرهنگی ست
 دیوارهای آن
 خشتی، گلی، سنگی ست
 در شهر شوش، این کاخ
 بسیار مشهور است
 نزدیک آن کاخی
 با نام شاپور است
 این کاخ قبل از داشت
 تالار و دروازه
 معماری اش بوده
 در آن زمان، تازه
 آن روز، آنجا بود
 دیدار و مهمانی
 خیلی قدیمی است
 آثار ایرانی

طبق اسناد باستانی، شهر شوش یکی از قدیمی ترین سکونتگاه های شناخته شده ی ایران و جهان است. این شهر روزگاری مرکز برخورد دو تمدن مهم بوده است. محوطه ی تاریخی شوش شامل: کاخ شاپور، کاخ آپادانا، دروازه ی شرقی، کاخ هدیش، شهر پانزدهم، روستای هخامنشی، مسجد جامع شوش و مجموعه بناهای دوره ی اسلامی، تپه های آکروپول و قلعه ی فرانسوی ها است. شوش نوزدهمین اثر از ایران در سال ۱۳۹۴ در فهرست میراث جهانی یونسکو به ثبت رسید.

بیابان لوت نخستین اثر طبیعی ایران در فهرست میراث جهانی است که در سال ۱۳۹۵ به ثبت رسید.

این بیابان از ریگ پلان، ریگستان‌های بخش میانی، و تل‌های گیاهی تشکیل شده است.

رودخانه شور، منطقه گندم بریان و شورگزر هامون، بخش‌های دیگر این بیابان را تشکیل می‌دهند.

لوت با اینکه گرم‌ترین نقطه جهان لقب گرفته است اما در پوشش گیاهی و جانوری گونه‌های زیبا و منحصر به فردی دارد.

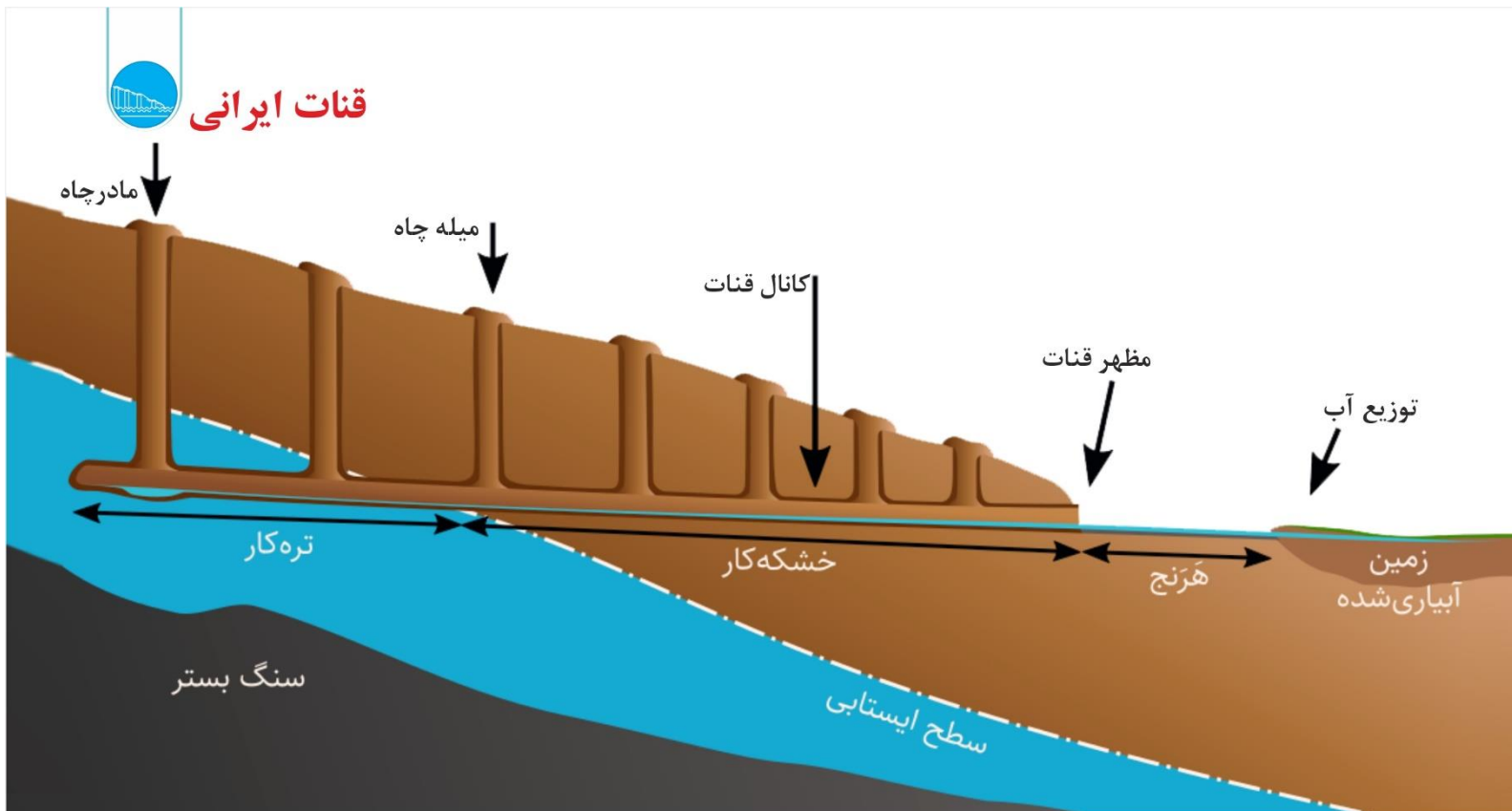
در تصویر روبرو و تعدادی از گیاهان و حیوانات زیر شن پنهان شده‌اند.

بگرد و سه نوع گیاه از پوشش‌های گیاهی بیابان لوت و جانوران: آگامای سبزرزغی (نوعی مارمولک) مار، عقرب، روباه شنی و رتیل را پیدا کن.

قنات ایرانی

آنها به وسیله‌ی حفر چاه‌هایی توانستند چشمه‌های آبی را که در قسمت‌های عمیق‌تر بودند به سطح زمین هدایت کنند و از آن‌ها برای آبیاری در کشاورزی بهره بگیرند. به این ترتیب به زیبایی و سرسبزی هرچه بیشتر من کمک کرد و کاری کردند که من جای بهتری برای زندگی شوم. این فناوری برای من بسیار شگفت‌انگیز و قابل تحسین بوده و هست.

این اختراع ایرانی‌ها به قدری مهم است که یازده قنات ایرانی سال ۱۳۹۵ در جایگاه بیستمین اثر به ثبت جهانی یونسکو رسیده‌اند.

زنده باد ایران و ایرانی.

نویسنده: پیوند فرهادی

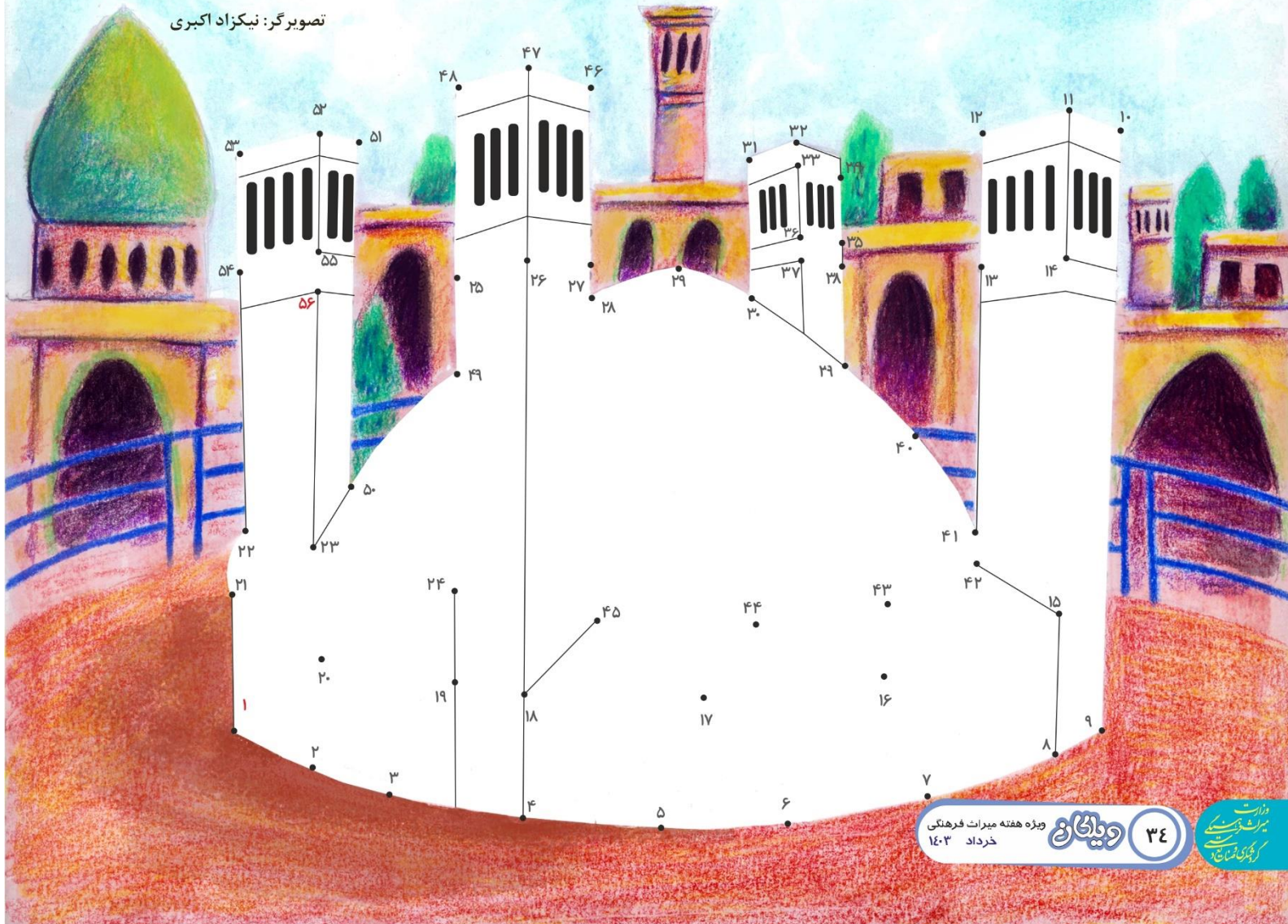
سلام بچه‌ها! من کره‌ی زمین هستم. با مدت عمر چند میلیاردساله‌ی خود، خیلی حرف‌های گفتنی برای شما دارم. از چگونگی تشکیل قاره‌ها، آتشفشان‌ها، از زندگی تا انقراض ماموت‌ها و دایناسورها بگیرد تا اهرام مصر و داستان زندگی پادشاهان و ..... اما الان نمی‌خواهم در مورد هیچکدام از این‌ها حرف بزنم. الان می‌خواهم در مورد یک نوآوری جالب انسان‌ها که کمتر در موردش شنیده‌اید صحبت کنم: ((قنات!)) که البته اسم دیگر و قدیمی‌ترش «کاریز» بوده است. ایرانی‌های باهوش حدود ۸۰۰ سال پیش از میلاد مسیح برای آبیاری قسمت‌هایی از من که خشک و کم‌آب بود، قنات را درست کردند.

تصویر زیر آب انباری با چهار بادگیر است که شما باید با وصل کردن مرتب اعداد آن را بکشید.

تصویرگر: نیکزاد اکبری

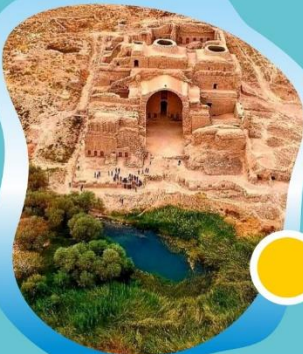
شهر تاریخی یزد نگین شهرهای تاریخی اسلامی است. معماری ویژه یزد از بارزترین نمونه‌های معماری خاص مناطق گرم و خشک در جهان است. در مرکز هر محله معمولاً حمام، بازارچه، آب انبار، مسجد، حسینیه، کارگاه‌های کوچک و جوی آبی قرار دارد. بادگیرها، مناره‌ها و گنبد‌ها مشخص‌ترین جنبه ظاهری معماری یزد هستند. یزد که بزرگترین شهر خشتی جهان است، در سال ۱۳۹۶، به عنوان بیست و دومین اثر تاریخی در فهرست میراث جهانی یونسکو به ثبت رسیده است.

منظر باستانی ساسانی فارسی

آثار به جامانده از دوران ساسانی در شهرستان‌های فیروزآباد، کازرون و سروستان در به عنوان پرونده منظر باستانی ساسانی فارس به ثبت جهانی رسیده‌اند. این آثار شامل: هشت اثری است که در زیر اطلاعات مختصری از آنها آمده است. شماره کنار توضیحات مربوط به هر تصویر را در دایره کنار آن تصویر بنویسید:

۱

۱ **قلعه دختر فیروزآباد** دژی تسخیرناپذیر است با قدمت ۱۷۰۰ سال که در نزدیکی نقش برجسته تنگاب و بر فراز کوهی قرار دارد که به دلیل تسخیرناپذیری به قلعه دختر معروف شده است.

۲

۲ **غار شاپور و تندیس شاپور یکم** پیکره‌ای باشکوه از شاهپور یکم که بر یک چکیده طبیعی در درون غار تراشیده شده است.

۳

۳ **بنای بادمانی سروستان** دارای ۲ گنبد بزرگ، تاق‌ها و قوس‌ها و درگاه‌های گوناگون که شامل بخش‌های زیادی است.

۴

۴ **شهر بیشاپور** به دستور شاهپور یکم ساسانی ساخته شده که یکی از شهرهای مدرن آن زمان بوده است. در یکی از کاخ‌های این شهر موزاییک‌کاری‌های بی نظیری از چهره مردمان به دست آمده است.

۵

۵ **شهر اردشیر خوره** با نقشه‌ای مدور ساخته شده. فضای داخلی شهر مانند یک چرخ پرده‌دار به وسیله ۱۰ محور خیابانی به ۲۰ ناحیه بزرگ و همانند تقسیم گردیده است.

۶

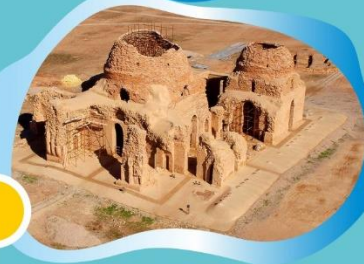
۶ **کاخ اردشیر** بارگاه و سکونتگاه رسمی پادشاه در خارج از شهر اردشیر خوره واقع شده است. محوطه کاخ با آبگیر روبروی آن در حدود ۸۵۰۰ متر مربع است.

۷

۷ **سنگ نگاره پیروزی اردشیر یکم** بر اردوان پنجم، این سنگ نگاره صحنه‌ای از پیکار پیروزمندانه اردشیر بابکان در برابر آخرین پادشاه اشکانی اردوان پنجم را نشان می‌دهد.

۸

۸ **سنگ نگاره تاج‌گیری اردشیر بابکان** بنیانگذار دولت ساسانی که در دره تنگاب تراشیده شده است. اردشیر با این بنا سنت سنگ نگاره تراشی ساسانی را پایه‌گذاری کرد.

این منظر باستانی بیست و سومین اثر در فهرست

جهانی یونسکو است که در سال ۱۳۹۷ به ثبت جهانی رسید.

معلم جغرافیا داشت راجع به جنگل های هیرکانی صحبت می کرد. همه کنجکاو بودیم که جنگل هیرکانی کجاست و چه ویژگی هایی دارد؟ معلم گفت: جنگل های هیرکانی باقی مانده از دوران سوم زمین شناسی و عصر یخبندان با قدمت ۲۵ تا ۵۰ میلیون سال، یکی از ارزشمندترین جنگل های جهان به شمار می آید. این جنگل ها به جا مانده از مناطق معتدل شمالی کره ی زمین هستند.

معلم از بچه ها پرسید: چه درخت هایی در این جنگل ها یافت میشه؟

یکی از بچه ها گفت: شمشاد.

معلم گفت: آفرین درست گفتی. اما بچه ها! درخت های دیگه ای مثل: راش، انجیر، خرمندی، لیلکی، لرگ، انجیلی، نمدار، سرخدار، بارانک، ممرز، زبان گنجشک، توسکا، افرا و نارون هم در این جنگل ها وجود دارد.

این جنگل ها سال ۱۳۹۸ به عنوان بیست و چهارمین اثر ایران در فهرست میراث جهانی یونسکو ثبت شده است و دومین میراث طبیعی جهان نیز می باشد.

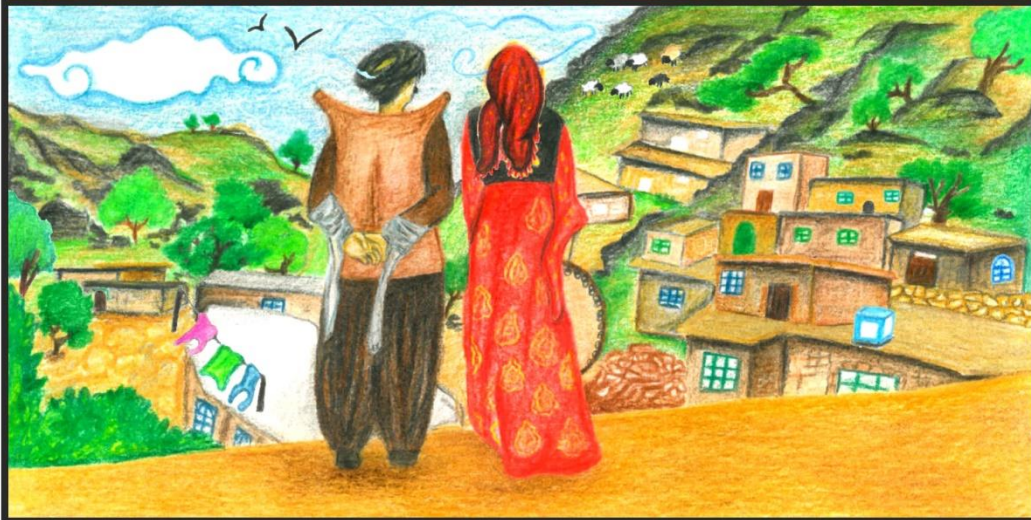
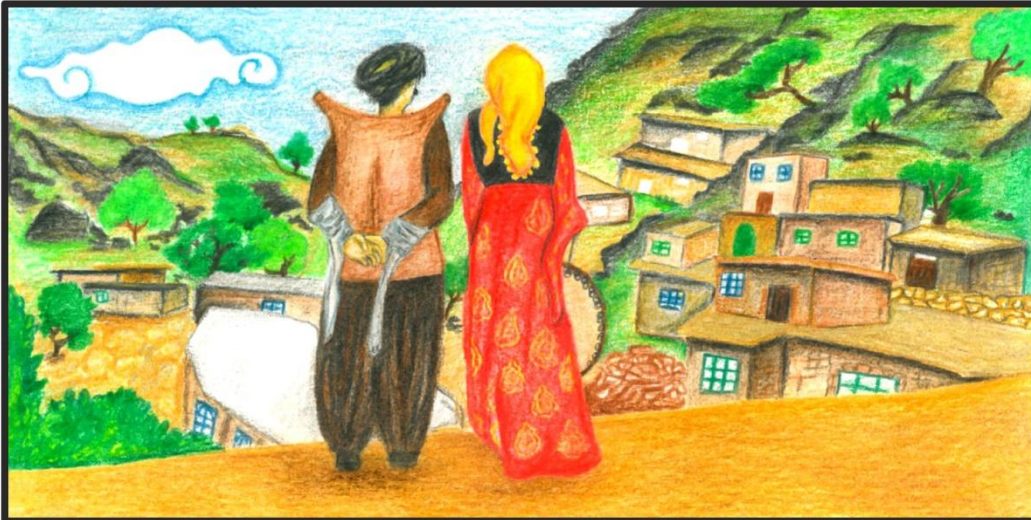

فصل تعطیلات شد. به همراه خانواده‌ام تصمیم گرفتیم تعدادی از شهرهای کشورمان ایران رو ببینیم. قرار شد از شمال به سمت جنوب سفر کنیم. بابا پیشنهاد سفر با قطار رو داد که هم سریع و ایمنه و هم می‌تونستیم در طول سفر از زیبایی‌های مسیر هم لذت ببریم. بابا از راه آهن شمال-جنوب برایمان می‌گفت: «این خط آهن، دریای کاسپین را به خلیج فارس وصل می‌کند.» در مسیر از دو منطقه‌ی کوهستانی بزرگ گذشتیم و از روی پل‌ها، رودها، جنگل‌های هیرکانی و دشت‌ها عبور کردیم.

مسیر راه آهن سراسری ایران، دارای چهار نوع آب و هوای مختلف است. این مسیر از لحاظ تکنیک و کیفیت ساخت و بُعد گردشگری و جاذبه‌های طبیعی، در جهان بسیار مهم است.

راه آهن سراسری ایران، سال ۱۴۰۰ بیست و پنجمین اثر از کشورمان بود که در فهرست میراث جهانی یونسکو به ثبت رسید.

تصویرگر: فاطمه موسوی‌راد

تصویرگر: آئینا شربتی

منطقه هورامان / اورامانات منطقه ای فرهنگی در غرب کشور که بین دو استان کردستان و کرمانشاه واقع شده و دارای کوه‌ها و رودهای خروشان است.

وجود این عوامل طبیعی دره‌هایی را شکل داده که ساکنان آن جا هزاران سال در تعامل و دوستی با طبیعت زندگی کرده است.

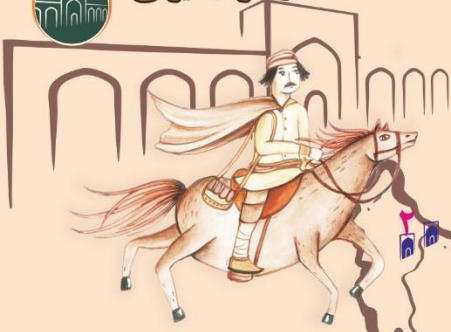
در این منطقه باغ‌ها و معماری پلکانی، جشن‌ها، آیین‌های اصیل صنایع دستی و .... را می‌توان مشاهده کرد. این منطقه شامل شهرستانهای سنندج، کامیارن، سروآباد، روانسر، پاوه، جوانرود و ثلاث باباجانب است.

منظر فرهنگی
هورامان / اورامانات سال
۱۴۰۰ به عنوان بیست و
ششمین اثر از ایران در میراث
جهانی یونسکو به ثبت رسید.

بچه‌های باهوش!

تصویری از منطقه‌ی هورامان رو می‌بینید.

تفاوت‌های بین این دو تصویر رو پیدا کن و دور اون‌ها خط بکش.

۲	۵	۲	۴		۱	۶	۵
---	---	---	---	--	---	---	---

ساخت کاروانسراها در ایران سابقه‌ای بسیار قدیمی دارد.

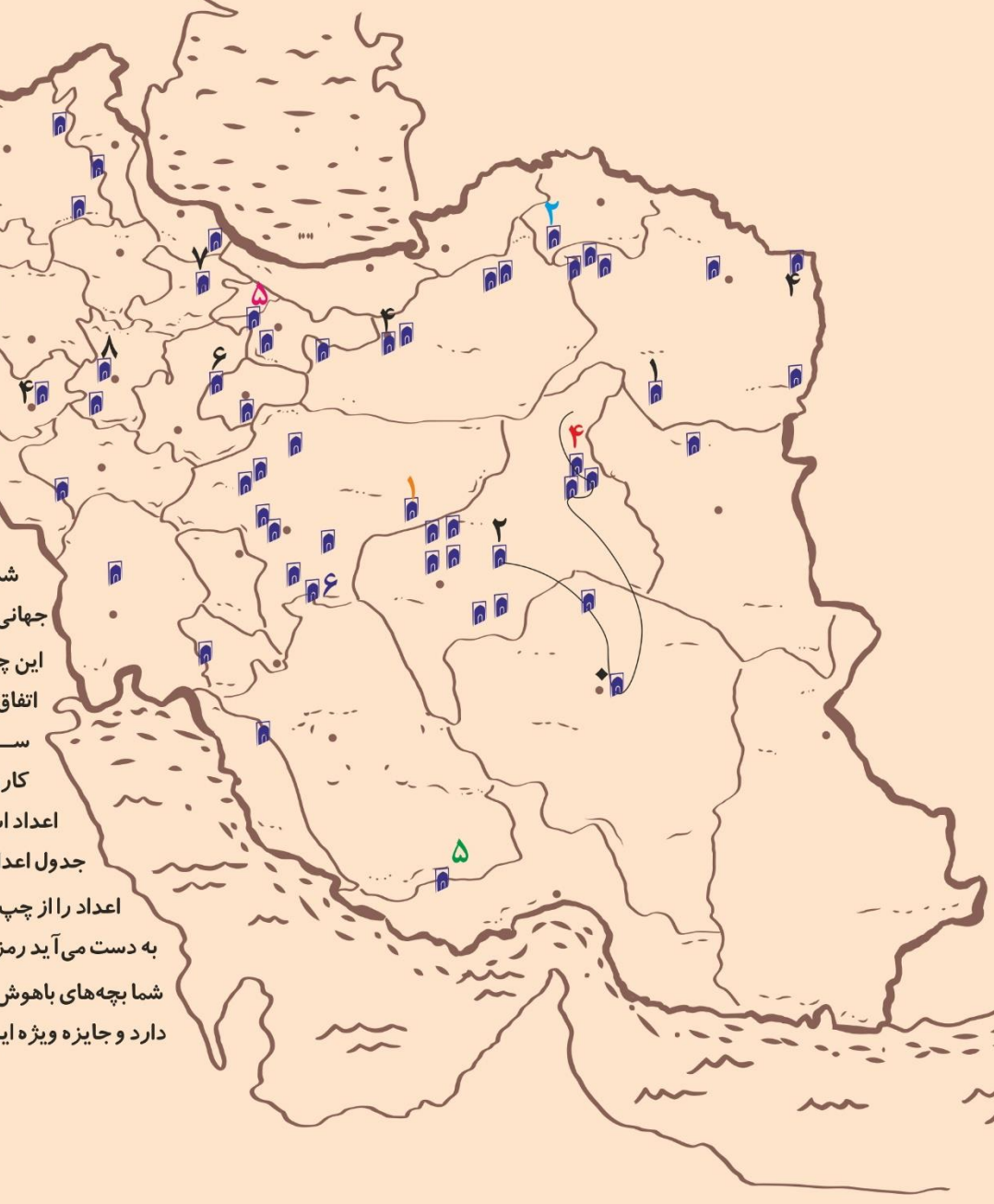
کاروانسراها در مسیر عبور کاروان‌ها به منظور استراحت کاروانیان و مسافران از اهمیت زیادی برخوردار بودند.

کاروانسرای ایرانی ۲۷مین اثر ایران در فهرست میراث جهانی است که شامل ۵۴ کاروانسرا در ۲۴ استان کشور است.

این اثر به تازگی در شهریور ماه ۱۴۰۲ به شماره ۱۶۶۸ در اجلاس ۴۵یونسکو ثبت جهانی شده است.

این چارپا می‌خواهد با استفاده از اعداد بالا خبر این اتفاق مهم را به هر ۵۴ کاروانسرا، از رود ارس تا سواحل خلیج فارس برساند. در برخی کاروانسراهایی که او به ترتیب باید برود یکسری اعداد است که هم مسیر را به او نشان می‌دهد و هم جدول اعداد را تکمیل می‌کند.

اعداد را از چپ به راست در جاهای خالی بالا بنویسید عددی که به دست می‌آید رمز خبری است که او باید به کاروانسراها بدهد. شما بچه‌های باهوش هم برای ما بنویسید که این اعداد چه پیامی دارد و جایزه ویژه این شماره از مجله را ببرید.

جدول

در جدول زیر نام تعدادی از بناهای تاریخی و مناطق گردشگری کشورمان که در فهرست میراث جهانی یونسکو ثبت شده، آمده است. با خط کشیدن بر روی حروف، در پایان ۲۶ حرف در جدول باقی می ماند که از پشت سر هم قرار دادن آن ها نام دواثر دیگر به دست می آید.

چ	ک	ش	گ	ی	م	ا	ه	س	ت	ک	ه	م	ت	م
غ	ا	ه	ن	ن	ن	ب	ی	ن	خ	و	ن	س	خ	ن
ا	خ	ر	ب	ا	ظ	ش	ن	گ	ت	ی	م	ج	ت	ظ
ز	گ	ت	د	ک	ر	ا	ا	ن	س	ر	ا	د	ج	ر
ن	ل	ا	ق	ر	س	ر	ط	و	ل	ل	ر	ج	م	ف
ب	س	ر	ا	ی	ا	ه	ل	ش	ی	و	ا	ا	ش	ر
ی	ت	ی	ب	ه	س	ا	س	ت	م	ت	ی	م	ی	ه
ل	ا	خ	و	ی	ا	ی	د	ه	ا	ک	ا	ع	د	ن
ش	ن	ی	س	ا	ن	ش	ب	ب	ن	ا	ه	ا	ن	گ
ه	ر	ی	و	ه	ی	و	ن	ی	ا	ا	ا	ص	ا	ی
ر	ن	ز	س	ل	ف	ش	گ	س	ر	ر	س	ف	م	م
ش	ا	د	ی	گ	ا	ت	ا	ت	گ	ی	ی	ه	ا	ی
و	ر	ا	ن	ن	ر	ر	ی	و	ب	و	ل	ا	ر	م
ش	ب	ا	غ	ج	س	ا	ی	ن	م	ر	ک	ن	و	ن
ر	ا	ه	ا	ه	ن	س	ر	ا	س	ر	ی	ا	ه	د
م	ی	د	ا	ن	ا	م	ا	م	ا	ص	ف	ه	ا	ن
ب	ق	ع	ه	ش	ی	خ	ص	ف	ی	ا	ل	د	ی	ن
ب	ا	ز	ا	ر	ت	ب	ر	ی	ز					
ق	ن	ا	ا	ت	ا	ی	ر	ا	ن	ی				
ش	ه	ر	س	و	خ	ت	ه	ن	ی					

شهر سوخته - بازار تبریز - تخت جمشید - تخت سلیمان - قنات ایرانی - هورامان - منظر فرهنگی میمند - کویر لوت - کاخ گلستان ارگ بم - جنگل های هیرکانی شهر تاریخی یزد - چغازنبیل میدان امام اصفهان - گنبد قابوس بقعه شیخ صفی الدین - راه آهن سراسری - منظر ساسانی فارس مسجد جامع اصفهان - آبشارهای شوشتر - کلیساهای آرامنه - شهر شوش - گنبد سلطانیه - سنگ نوشته بیستون

طراح جدول: رسول نادری

رمز : .....

جواب سوالات را با توجه به صفحات مجله بنویسید برای ما ارسال کنید.

- دروازه ملل در کدام اثر جهانی قرار دارد؟
- ارگ بم مربوط به چه دوره تاریخی است؟
- کتیبه بیستون در زمان کدام پادشاه هخامنشی حجاری شد؟
- دومین برج بلند تمام آجری جهان چه نام دارد؟
- چهار نمونه از درخت های جنگل هیرکانی را نام ببرید؟
- مساحت بازار تاریخی تبریز چند هکتار است؟
- پنج باغ از ۹ باغ ثبت جهانی شده ایران را نام ببرید؟
- تخت سلیمان در کدام استان واقع شده است؟
- چغازنبیل به چه معنی است؟
- سازه های آبی شوشتر در کنار کدام رودخانه و نهر ساخته شده است؟
- اولین تصویر انیمیشن تاریخ در کجا کشف شده است؟
- نام کاخ های آپادانا، هدیش و روستای هخامنشی در کدام مجموعه جهانی ثبت شده ایران آمده است؟
- نام دیگر فئات چیست؟
- کاخ گلستان در کدام استان قرار دارد؟
- مجموعه کلیساهای آرامنه ایران شامل چند کلیسا می باشد؟
- عالی قاپو در کدام مجموعه جهانی قرار دارد؟
- منظر فرهنگی هورامان/اورامانات کدام استان ها را شامل می شود؟

راه های ارتباطی شما با مجله ویلکان

☎ ۰۸۳-۳۷۲۹۴۴۶۹

@Wilkan_m

۰۹۹۹۱۷۷۱۳۴

Wilkanmagazine@gmail.com

معاونت میراث فرهنگی
اداره کل پایگاه‌های میراث جهانی و ملی

